

บทที่ ๑

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของการวิจัย

ถ้าจะกล่าวถึงวรรณกรรมจีนที่ปรากฏตัวอยู่ในสังคมไทย งานเขียนประเภทแรกที่จะแจ่มชัดขึ้นในความทรงจำก็คงจะไม่พ้นวรรณกรรมประเภทกำลังภายในหรือจอมยุทธ์ ซึ่งคุ้นหูคุ้นตาผู้อ่านชาวไทยมานาน และยังคงเป็นสินค้าประเภทวรรณกรรมที่ยังคงมีผู้อ่านอยู่อย่างเหนียวแน่นมาโดยตลอด แต่ถ้าจะกล่าวถึงตลาดวรรณกรรมจีนที่ร่วมสมัยกว่านั้น ในปัจจุบันวรรณกรรมจีนได้ปรากฏตัวขึ้นสู่แผงหนังสือในรูปแบบที่แตกต่างออกไป ไม่ว่าจะเป็นการ์ตูน หรือนิยายสำหรับวัยรุ่น ทั้งการนำเข้ามาแปลอย่างมีลิขสิทธิ์และจัดจำหน่ายอย่างถูกต้องของหลาย ๆ สำนักพิมพ์ ไปจนถึงการนำเข้ามาแปลโดยกลุ่มผู้สนใจ โดยแปลและจัดจำหน่ายกันในหมู่สมาชิกเท่านั้น

แต่ทว่า ในมุมมองของคนทั่วไป วรรณกรรมจีนร่วมสมัยกลุ่มนี้ มักถูกรับรู้อย่างเหมารวมกับสินค้าที่เรียกว่า “การ์ตูนญี่ปุ่น” ไม่ว่าจะเป็นด้วยการไม่สามารถแยกความแตกต่างได้ หรืออาจจะเพราะภาพรวมของหนังสือที่มีรูปวาดที่เรียกว่าการ์ตูน ส่วนใหญ่จะมาจากผู้ผลิตซึ่งมาจากประเทศนั้น

วรรณกรรมจีนร่วมสมัยที่ผู้ศึกษาให้ความสนใจ ไม่ว่าจะเป็นในส่วนการ์ตูน หรือนิยายที่มีไซไฟแนวย้อนยุค กำลังภายในดังที่กล่าวมานั้น มีความน่าสนใจในการตั้งคำถามเกี่ยวกับความนิยมและการเข้าถึงของผู้บริโภคที่สนใจในงานกลุ่มนี้ เพราะในการสำรวจตลาดงานวรรณกรรมจีนร่วมสมัยกลุ่มนี้ในเบื้องต้น พบว่า ทั้งการ์ตูนและนิยายที่จัดจำหน่ายและติดตลาดส่วนใหญ่นั้น แม้ว่าจะมีการใช้ หรือนำเรื่องราวจากนิยายกำลังภายใน หรือเรื่องราวอิงประวัติศาสตร์จีนเข้ามาเป็นฐานในการดำเนินเรื่อง แต่กลุ่มผู้อ่านที่บริโภคงานในกลุ่มนี้ จากการสำรวจเบื้องต้นพบว่าไม่ใช่กลุ่มที่สนใจบริโภคนิยายจีนแบบแนวกำลังภายในเดิม

ในการตั้งข้อสังเกตเบื้องต้น อาจจะมองได้ว่า วรรณกรรมประเภทการ์ตูนนั้นอาจจะมีความสะดวกในการอ่านและทำความเข้าใจได้ง่ายมากกว่า ส่งผลทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงถึงกลุ่มผู้อ่านด้วย เพราะกลุ่มผู้บริโภคที่เลือกวรรณกรรมร่วมสมัยประเภทนี้กลายเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่อายุน้อยกว่ากลุ่มที่อ่านนิยายจีนแบบกำลังภายใน รวมทั้งแนวของการ์ตูนที่ผลิตออกมา ก็มีหลากหลายแนวไม่จะเป็นการ์ตูนที่มุ่งเป้าผู้บริโภคเพศชาย ไปจนถึงการ์ตูนที่มีลายเส้นสวยงาม ซึ่งมุ่งขายกลุ่มผู้บริโภคเพศหญิง

เช่นเดียวกับกลุ่มนิยายร่วมสมัย ซึ่งนำเข้ามาจำหน่ายในตลาดวรรณกรรมจีนในปัจจุบัน ก็มีความหลากหลายและน่าสนใจขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเชิงเนื้อหา และการดำเนินเรื่องราว อาทิ การนำโลกวิทยาศาสตร์ หรือ

แนวไซไฟ หรือความนิยมโลกของเกมออนไลน์เข้ามาผสมผสานกับความเป็นจีน ทั้งในประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และค่านิยม และที่กำลังเติบโตอย่างมากคือ วรรณกรรมที่มุ่งเน้นกลุ่มผู้บริโภคผู้หญิง

จากการรับรู้ว่าคุณผู้อ่านวรรณกรรมจีน และส่วนใหญ่เป็นนิยายกำลังภายในมักเป็นกลุ่มผู้อ่านที่มีความสนใจเฉพาะ สู่ปรากฏการณ์การบริโภควรรณกรรมจีนร่วมสมัยในสังคมไทยนั้นจึงเป็นปรากฏการณ์ที่น่าสนใจที่จะตั้งคำถามว่า วรรณกรรมจีนร่วมสมัยเหล่านี้ จำหน่ายให้ใคร และคนในกลุ่มใดเลือกบริโภค เพราะเหตุใด นอกจากนั้น สิ่งที่น่าจะต้องวิเคราะห์ต่อไปก็คือ วรรณกรรมจีนร่วมสมัย บางกลุ่มใช้เนื้อหาจากนวนิยายต้นฉบับมาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงแต่งเติม หรือการใช้เรื่องราวของประวัติศาสตร์ ตลอดจนเรื่องราวของบุคคลสำคัญมาเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอ การนำเสนอเหล่านั้นมีสาระหรือความแตกต่างในส่วนเนื้อหาส่งผลต่อความรู้สึกและการรับรู้ของผู้บริโภคหรือไม่อย่างไร

นอกจากนั้น ปรากฏการณ์ที่ผู้ศึกษาสำรวจพบ และถือได้ว่าเป็นสิ่งที่น่าสนใจนำมาวิเคราะห์เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติและการรับรู้ของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยที่มีต่อผู้บริโภค คือ การแลกเปลี่ยนหรือพูดคุยกันในกลุ่มผู้ที่สนใจวรรณกรรมจีนร่วมกัน โดยใช้พื้นที่ในสถานการณ์พิเศษ อาทิ งานเทศกาลหนังสือแห่งชาติ หรือ อาศัยเทคโนโลยีและพื้นที่ในสังคมออนไลน์ ตลอดจนความนิยมที่มีต่อวรรณกรรมจีนร่วมสมัยที่มีการแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ ของผู้บริโภค

ดังนั้นแล้วในการศึกษาชิ้นนี้จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องราวและอิทธิพลของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยที่มีต่อผู้บริโภคชาวไทย ตั้งแต่การเลือก ไปจนถึงการรับสารที่มากับสินค้าประเภทวรรณกรรมนี้ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

วัตถุประสงค์

๑. ศึกษาความเป็นมาและสภาพการณ์ทางการตลาดของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในตลาดประเทศไทย
๒. ศึกษาพฤติกรรมและเหตุผลของกลุ่มผู้บริโภคในการเลือกสินค้าวรรณกรรมจีนร่วมสมัย
๓. ศึกษาอิทธิพลและสิ่งที่ผู้อ่านได้รับจากการบริโภควรรณกรรมจีนร่วมสมัย ตลอดจนปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้อง

นิยามศัพท์

วรรณกรรมจีนร่วมสมัย ในงานศึกษานี้พิจารณาเฉพาะวรรณกรรม ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยที่วางจำหน่ายในเมืองไทยในปัจจุบัน โดยเกณฑ์การพิจารณาว่าเป็นวรรณกรรมจีนหรือไม่นั้น ในการวิจัยนี้จะถือเนื้อหา / พล็อตเรื่อง (Plot) และการรับรู้ของผู้บริโภคเป็นเกณฑ์ในการตัดสิน มิใช่แหล่งผลิต เนื่องจากงานศึกษาชิ้นนี้จะมองทางด้านอิทธิพลทางวัฒนธรรมเป็นหลัก ดังนั้นแล้วจึงพิจารณาวรรณกรรมจากผู้แต่ง / ผู้วาดไม่ว่าจะมาจากทั้งประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐประชาชนจีน ฮองกง หรือไต้หวัน

วรรณกรรมจีนร่วมสมัย ประเภทนิยาย หมายถึง งานเขียนซึ่งใช้ตัวอักษรบอกเล่าและดำเนินเรื่องราวไม่เน้นภาพประกอบ

วรรณกรรมจีนร่วมสมัย ประเภทการ์ตูน หมายถึง งานเขียนซึ่งนำเสนอเรื่องราว โดยใช้ภาพเป็นองค์ประกอบหลักในการนำเสนอเรื่องราว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เข้าใจพัฒนาการ ความเป็นมาและแนวโน้มทางการตลาดของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในประเทศไทย
๒. เพื่อทำความเข้าใจเหตุผลในการเลือกบริโภคสินค้าประเภทวรรณกรรมจีนร่วมสมัย
๓. เพื่อทำความเข้าใจสิ่งที่ผู้บริโภครับรู้ ตลอดจนปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องของผู้บริโภคซึ่งได้รับ และเป็นผลจากการบริโภควรรณกรรมจีนร่วมสมัย

ระยะเวลาทำการวิจัย และแผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

กิจกรรม / ขั้นตอนการดำเนินงาน	เดือนที่ ๑	เดือนที่ ๒	เดือนที่ ๓	เดือนที่ ๔	เดือนที่ ๕	เดือนที่ ๖	เดือนที่ ๗	เดือนที่ ๘	เดือนที่ ๙	เดือนที่ ๑๐	เดือนที่ ๑๑	เดือนที่ ๑๒
๑. ค้นหาและทบทวนเอกสารข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง												
๒. เก็บข้อมูลช่วงที่ ๑												
๓. วิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำรายงานความก้าวหน้า												
๔. เก็บข้อมูลช่วงที่ ๒												
๕. วิเคราะห์ข้อมูล และทำการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลรวมทั้งหมด												
๖. นำเสนอรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์												

บทที่ ๒

แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อการศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบ ตลอดจนนิยามความหมายของสิ่งที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง การทบทวนกรอบแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในส่วนนี้ ผู้ศึกษาจึงทำการทบทวนเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องในการศึกษาวัฒนธรรม พฤติกรรมผู้บริโภค และความสัมพันธ์ของวรรณกรรมกับสังคม

และทบทวนวรรณกรรมประเภทเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น ๓ ประเด็นคือ

- งานศึกษาเกี่ยวกับสื่อวรรณกรรมกับการถ่ายทอดวัฒนธรรม
- งานศึกษาเกี่ยวกับการบริโภควัฒนธรรมผ่านสินค้า
- งานศึกษาเกี่ยวกับวรรณกรรมและภาพยนตร์จีนในสังคมไทย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

วัฒนธรรมกับการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค

พฤติกรรมผู้บริโภค (consumer behavior) มีความเกี่ยวข้องอย่างลึกซึ้งต่อการสร้างความเข้าใจในเรื่องพฤติกรรมมนุษย์ เนื่องด้วยพฤติกรรมผู้บริโภคเกิดขึ้นจากการรวมตัวกันของความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติ และความต้องการของบุคคล และการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม ในสถานการณ์นั้น ๆ สำหรับโลกธุรกิจนั้น จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ถึงความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติและรสนิยมของกลุ่มลูกค้าเพื่อจะได้ตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้ได้มากที่สุด ซึ่งการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคนั้น จึงมุ่งเน้นการศึกษาวิธีการที่บุคคลทำการตัดสินใจใช้ทรัพยากรของตน ซึ่งได้แก่ เวลา เงิน และความพยายามในการบริโภคสินค้าและบริการ หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่า พฤติกรรมผู้บริโภค คือ การศึกษาว่าบุคคลแต่ละคนซื้ออะไร ทำไม ที่ไหน เมื่อไหร่ ซื้อบ่อยแค่ไหน และซื้อแล้วนำไปใช้บ่อยเพียงใด (จุลณี เทียนไทย ๒๕๕๓: ๒๒)

รูปแบบพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์เกิดจากความเชื่อ ทัศนคติ และค่านิยมที่ได้รับจากการหล่อหลอมมาจากวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมทางสังคมของแต่ละบุคคล ทำให้ตัวตนของแต่ละบุคคลมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคสมัยใหม่ ปัจจัยทั้งหลายเหล่านี้ทำให้การศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคกลายเป็นเรื่องที่ค่อนข้างซับซ้อน เพราะว่าพฤติกรรมผู้บริโภคมีแนวโน้มเป็นแบบปัจเจกชนนิยมมากขึ้น การทำความเข้าใจ

เข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภค นักการตลาดอาจจะมองเป้าหมายเพื่อขายสินค้าและบริการของตนให้ได้มากที่สุด แต่เมื่อผู้บริโภคในสังคมมีความหลากหลายซับซ้อนขึ้น ส่งผลต่อพฤติกรรมที่หลากหลายซับซ้อนขึ้น การทำความเข้าใจความหลากหลายซับซ้อนของพฤติกรรมมนุษย์นั้นเป็นเรื่องที่นักมานุษยวิทยาให้ความสนใจอยู่แล้ว ในปัจจุบันแม้ในการศึกษาทางการตลาด ก็ได้มีการนำวิธีการและเทคนิคการวิจัยทางมานุษยวิทยามาใช้ในการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค เช่น การสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม การสังเกตการณ์อย่างเป็นระบบ การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม การวิจัยคนในแต่ละรุ่น เป็นต้น ซึ่งช่วยให้ได้ข้อมูลที่มาจากผู้บริโภคอย่างแท้จริง (จุลณี เทียนไทย ๒๕๕๓: ๒๓ - ๒๔)

Luna and Gupta (2001: 46) กล่าวถึงการศึกษาวัฒนธรรมกับพฤติกรรมผู้บริโภค โดยเฉพาะการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคแบบข้ามวัฒนธรรม (cross - culture) สามารถแบ่งได้ออกเป็น ๒ มุมมองคือ วิธีการมองแบบ (etic) กับแบบ (emic) ซึ่งมีการมองและการวิเคราะห์ที่แตกต่างกัน ซึ่งถ้ามองแบบ etic นั้นวัฒนธรรมเป็นเหมือนภาพรวมพฤติกรรมซึ่งทำให้สมาชิกของกลุ่มหนึ่งแตกต่างจากกลุ่มอื่น วัฒนธรรมในมุมมองนี้จึงสามารถเปรียบเทียบหาความเหมือนหรือความต่างได้ สามารถศึกษาและหาข้อสรุปอันเป็นสากล แม้จะเป็นการศึกษาข้ามวัฒนธรรม ในขณะที่การศึกษาแบบ emic จะมองและทำความเข้าใจวัฒนธรรมที่ศึกษาจากมุมมองของคนหรือสังคมที่เราเข้าไปศึกษา โดยพยายามศึกษาและเข้าใจเหตุผลของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏขึ้นในสังคม และไม่มองว่าวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่สามารถนำมาเปรียบเทียบได้โดยตรง ซึ่งการทำความเข้าใจ หรือศึกษามีวิธีการที่ใช้เรียกว่า “การบรรยายที่ละเอียดและลุ่มลึก”¹ (thick description) อันเป็นวิธีการซึ่งเกียร์ซ (Geertz 1973) นำมาใช้ในการศึกษาวัฒนธรรม ซึ่งการศึกษาวรรณธรรมในมุมมองนี้เป็นการมองลึกถึงข้อมูลที่ปรากฏตัวอยู่ในวัฒนธรรม แต่อย่างไรก็ตามมุมมองทั้งสองด้านเปรียบได้ดังสองหน้าของเหรียญ ซึ่งมีส่วนที่เด่นด้อยต่างกัน มุมมองใดจะเหมาะกับการวิจัยมากกว่านั้นก็ขึ้นอยู่กับคำถามและวัตถุประสงค์ในการหาคำตอบของงานวิจัย

แต่เนื่องจากการวิจัยขึ้นนี้ให้ความสนใจที่จะทำความเข้าใจการรับรู้และการให้ความหมายวัฒนธรรมจีนในความหมายของผู้บริโภคชาวไทย ผู้ศึกษาจึงมองว่าวิธีการและมุมมองแบบ emic จึงมีความเหมาะสมกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาวรรณธรรมแบบ “การบรรยายที่ละเอียดและลุ่มลึก” ของเกียร์ซ ซึ่งมองว่าการวิเคราะห์วัฒนธรรม เป็นการค้นหาและแปลความหมาย ไม่ใช่การทดลองเพื่อหากฎเกณฑ์เท่านั้น (อคิน

¹ คำแปลนี้นิยมโดยอาจารย์อคิน รพีพัฒน์ ใน อคิน รพีพัฒน์, ม.ร.ว. ๒๕๕๑. วัฒนธรรมคือความหมาย: ทฤษฎีและวิธีการของคลิฟฟอร์ด เกียร์ซ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).

๒๕๕๑: ๑๕) มาเป็นแนวทางในการทำความเข้าใจการรับรู้และการให้ความหมายวัฒนธรรมจีนผ่านการบริโภคงานวรรณกรรมจีนร่วมสมัย

อย่างไรก็ตาม เมื่อเราจะทำการศึกษาเพื่อตีความ “วัฒนธรรม” ในแนวทางของเกียร์ซ ก็จำเป็นต้องอย่างยิ่งที่เราจะต้องทำความเข้าใจทฤษฎีวัฒนธรรมของเขา ซึ่งมองได้เป็นสองมิติ คือ มิติแรกเกี่ยวกับภววิทยา (ontology) เพื่อตอบคำถามว่า “วัฒนธรรมคืออะไร” ซึ่งอาจตอบได้ว่าวัฒนธรรมคือ โลกทัศน์ ค่านิยม และคุณสมบัติอื่น ๆ ของกลุ่มคนกลุ่มหนึ่ง หรือสังคมหนึ่งโดยเฉพาะ และมิติที่สองเกี่ยวกับญาณวิทยา (epistemology) ซึ่งช่วยตอบคำถามว่า เรารู้จักและเข้าใจวัฒนธรรมได้อย่างไร ซึ่งเขาก็มองว่า การที่เรารู้จักและเข้าใจวัฒนธรรมได้นั้น ก็ด้วยการตีความ แปลหรือดึงเอาความหมายที่ซ่อนอยู่ในสัญลักษณ์ที่คนสร้างออกมา เพื่อที่จะใช้ในการสื่อสาร สร้างความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีต่อชีวิต (อकिन ๒๕๕๑: ๗๔ - ๗๖)

ความสัมพันธ์ของวรรณกรรมกับสังคม

คำว่า “วรรณกรรม” หมายถึง หนังสือหรือเอกสารที่ได้ประกอบขึ้นโดยมีชั้นเชิงทางศิลป์ มักเรียบเรียงขึ้นด้วยความพยายามที่จะสื่อสารประการต่าง ๆ เป็นที่น่าสังเกตว่า รูปแบบลักษณะงานเขียนในปัจจุบันส่วนใหญ่ถือเป็นวรรณกรรมทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสั้น นวนิยาย ร้อยกรอง บทความ บทวิจารณ์ สารคดี หรือจะใช้คำว่า “วรรณกรรม” ในความกว้างที่สุด คือหมายถึงหนังสือทุกประเภท (ทั้งวรรณคดีเก่าและหนังสือที่แต่งขึ้นมาใหม่) (อิงอร สุพันธุ์วิช ๒๕๕๔: ๑ - ๒) ซึ่งงานศึกษาชิ้นนี้เลือกใช้ความหมายในการนิยาม “วรรณกรรม” ในความหมายอย่างหลัง

เนื่องจากการศึกษาวิจัยชิ้นนี้ให้ความสนใจกับกรณีศึกษาวรรณกรรมจีนร่วมสมัย ในการจะทำความเข้าใจการรับรู้และการให้ความหมายวัฒนธรรมจีนในความหมายของผู้บริโภคชาวไทย เพื่อสร้างความเข้าใจเบื้องต้นในการศึกษาวรรณกรรม ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับผู้บริโภค หรือผู้อ่าน และสังคม ผู้ศึกษาจึงเห็นควรทบทวนแนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ของวรรณกรรมกับสังคมไว้ เพื่อทำความเข้าใจเบื้องต้นและเป็นแนวทางในการทำความเข้าใจในการศึกษา

ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับวรรณกรรมกับสังคมนั้น มีผู้กล่าวถึงไว้เป็นแนวทางในการศึกษา ซึ่งสามารถมองเป็นปฏิสัมพันธ์ที่มีผลต่อกัน คือ สังคมมีอิทธิพลต่อวรรณกรรม ในทางกลับกันวรรณกรรมก็มีอิทธิพลต่อสังคมด้วยเช่นเดียวกัน อาทิ

สถาพร ศรีสัจจ (อ้างถึงใน สุจิตรา จรจิตร ๒๕๔๗: ๓๑) ได้กล่าวเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของวรรณกรรมกับสังคมไว้ว่า วรรณกรรมเป็นผลผลิตทางความคิดของกวีอันเกิดจากการสัมผัสประสบการณ์ในการใช้ชีวิตอยู่ในสังคม เรื่องราวหรือเนื้อหาของวรรณกรรมที่นักเขียนนำมาเผยแพร่ จึงย่อมมาจากประสบการณ์

ทางสังคมที่นักเขียนประสบ ทั้งโดยตรงและทางอ้อม คือ การเรียนรู้จากผู้อื่น วรรณกรรมกับสังคมและกวี จึงมีปฏิสัมพันธ์กับโดยตรง

เช่นเดียวกับ ชัตลส์วอร์ธ สีนธูสิงห์ (๒๕๓๘: ๕๓) กล่าวเช่นกันว่า เราไม่อาจปฏิเสธอิทธิพลของสังคมที่มีต่อวรรณกรรม อิทธิพลนี้แสดงออกให้เห็นได้ในสิ่งที่วรรณกรรมสะท้อนออกมา หากอ่านวรรณกรรมด้วยความพินิจพิเคราะห์ เราย่อมเห็นถึงอิทธิพลของสังคมและวัฒนธรรมที่มีส่วนกำหนดรูปแบบและเนื้อหาทางวรรณกรรมนั้น ซึ่งมีทั้งด้านการเมืองการปกครอง สังคมและเศรษฐกิจ ตลอดจนค่านิยมและความคิด ความเชื่อทางศาสนา

แต่เนื่องจากวรรณกรรมที่ถูกผลิตขึ้นนั้น นอกเหนือจากเป้าหมายที่ผลิตขึ้นเพื่อความบันเทิงแล้ว ผู้เขียนย่อมมีสิ่งที่ต้องการสื่อ ซึ่งอาจจะสะท้อนออกมาให้เห็นโดยตรง หรือโดยอ้อมก็ได้ อาทิ เพื่อบันทึกเหตุการณ์สำคัญ เพื่อสวดทนต์หรือเกียรตินิยม หรือใช้เพื่อการเผยแพร่ความคิด (สุจิตรา จรจิตร ๒๕๔๗: ๓๕ - ๓๖) โดยสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อ หรือสอดแทรกอยู่ในเนื้อหานั้น อาจเป็นโดยการกล่าวออกมาตรง ๆ หรือไม่ก็ได้ ผู้อ่านจะสามารถทำความเข้าใจ รับรู้ และวรรณกรรมนั้นจะสามารถมีอิทธิพลต่อผู้อ่านหรือสังคมได้มากเท่าไรนั้น ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน หลายอย่าง อาทิ เพศ การศึกษา วัฒนธรรม และสังคมของผู้อ่าน

ดังที่หม่อมหลวงดุษฎี ชุมสาย (๒๕๑๖: ๕๔ - ๕๕) อธิบายไว้อย่างละเอียดว่า คนหนึ่งคนใดจะนิยมวรรณคดีได้มากน้อยเพียงใด มีเงื่อนไขหลายประการคือ

๑. ต้องมี psychic distance พอเหมาะพอดีระหว่างวรรณคดีและผู้อ่าน

๒. ผู้อ่านและศิลปินและวรรณคดีต้องมีความเหมาะสม ทนเดิมเหมือน ๆ กัน หรือละม้ายคล้ายคลึงกัน เช่น หญิงสาวที่ยังไม่มีแต่งงาน จะไม่นิยมอ่านเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์สับสนในครอบครัว เป็นต้น

๓. วรรณคดีที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับภาวะและเหตุการณ์ในท้องถิ่น คนที่ไม่รู้จักและไม่มีประสบการณ์ของท้องถิ่นก็จะไม่นิยมวรรณคดีที่มีเนื้อเรื่องดังกล่าว

๔. บทประพันธ์ซึ่งเขียนขึ้นจากทัศนคติอย่างหนึ่ง คนที่มีทัศนคติอย่างหนึ่งอ่านแล้วก็ไม่เกิดความนิยม

อิทธิพลของวรรณกรรมที่มีต่อผู้อ่านนั้นก็สามารถเกิดขึ้นในหลายระดับ ตั้งแต่ระดับที่สามารถมองเห็นได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น การเลียนแบบการแต่งกาย หรือทรงผมของตัวละคร ไปจนถึงระดับการรับเอาค่านิยมที่สอดแทรกอยู่ในวรรณกรรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน (สุจิตรา จรจิตร ๒๕๔๗: ๔๐) ซึ่งถ้าเราสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคม ข้อสังเกตที่ลักษณะ โดวีวัฒน์ (๒๕๓๑) ให้ไว้เกี่ยวกับการศึกษาอิทธิพลของวรรณกรรมกับสังคม มีความน่าสนใจและควรอย่างยิ่งในการนำมาพิจารณา คือ แม้วรรณกรรมจะช่วยสะท้อนให้เห็นสภาพสังคม ถ่ายทอดแง่คิด ระเบียบประเพณี ความเชื่อ หรือการดำเนินชีวิต

ในด้านต่าง ๆ แต่ในการศึกษาวรรณกรรมกับสังคมควรจะคำนึงถึงประเด็นดังต่อไปนี้ (ลักษณะ ๒๕๓๑: ๗๒ - ๗๔)

๑. วรณกรรมอาศัยความเป็นจริงในชีวิต หรือสังคมเป็นพื้นฐานก็จริง แต่วรรณกรรมมิได้มีจุดมุ่งหมายที่จะรายงานความเป็นจริง กวีบางคนอาจไม่สนใจบันทึกภาพสังคมและไม่พิถีพิถันในการให้รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพสังคม อาจให้ภาพที่ผิดความเป็นจริง หากเราอ่านวรรณกรรมนั้นเพื่อมุ่งดูภาพสังคม ก็อาจทำให้เกิดความผิดพลาดได้

๒. แม้ว่ากวีบางคนจะถ่ายทอด หรือสะท้อนภาพสังคมออกมาในวรรณกรรมของเขา แต่กวีมักถ่ายทอดสังคมในส่วนที่ตนมีประสบการณ์ หรือสัมผัสชัดเจน ดังนั้นภาพสังคมที่ปรากฏจึงเป็นเฉพาะสังคมในเสี้ยวที่กวีรู้จัก ดึงเอาเฉพาะภาพที่ตนเกิดความสะเทือนใจ จะไม่เสนอสิ่งที่ป็นธรรมดา และมักจะมีการต่อเติมเสริมแต่ง หากเราอ่านวรรณกรรมนี้โดยมุ่งศึกษาสภาพสังคม เราจะได้ภาพสังคมที่แท้จริงสมบูรณ์ เพราะภาพสังคมที่กวีบรรยายจะผ่านเครื่องกรองอันประณีต ซึ่งก็คือโลกทัศน์ของกวีเอง ดังนั้น จากข้อมูลเพียงเล็กน้อย เราจึงไม่ควรด่วนสรุปว่าเป็นข้อเท็จจริงทั้งหมด

๓. ในกรณีที่กวีให้รายละเอียดของสังคม แต่ทว่าในกรณีที่ป็นสังคมโบราณ เราก็ไม่อาจทราบได้ว่าจะมีข้อเท็จจริงเพียงไร กวีอาจจะให้ภาพสังคมนั้นโดยที่ตนไม่แม่นยำ หากเรายึดถือรายละเอียดภาพสังคมในวรรณกรรมนั้น ก็อาจทำให้เราเกิดความผิดพลาดได้ ทั้งนี้และทั้งนั้นขึ้นอยู่กับสำจธรรมของกวีว่ามีมากเพียงไร

๔. วรณกรรมบางเล่มก็ได้คล้อยตามยุคสมัยที่เกิดวรรณกรรมนั้น เนื่องจากวรรณกรรมนั้นอาจผลิตขึ้นโดยกวีที่แหวกสมัย มีความคิดและสะเทือนใจในสิ่งที่สังคมสมัยนั้นไม่ได้คิด และไม่รู้สึกละเทือน กวีที่แหวกสมัยยอมเขียนไปตามความคิดเห็น และมโนคติของตน อาจให้ภาพสังคมในอุดมคติที่กวีอยากให้มีและอยากให้เป็น

ผู้ศึกษาเห็นพ้องกับข้อสังเกตของลักษณะว่ามีความน่าสนใจและควรนำมาเป็นข้อสังเกตในการศึกษาวรรณกรรมในแง่สังคมและวัฒนธรรมซึ่งควรคำนึงถึงประเด็นที่กล่าวถึงข้างต้น โดยเฉพาะในกรณีนี้งานวิจัยในครั้งนี้เป็นวรรณกรรมที่ถูกผลิตขึ้นในสังคมต่างวัฒนธรรม รวมถึงเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสังคมอื่น ดังนั้นในการศึกษาจึงต้องอาศัยเอกสารทางวัฒนธรรมและสังคมอื่น ๆ ควบคู่ไปด้วย หรือจะต้องมีการหาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์หรือสอบถามผู้รู้หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังเช่น สำนักพิมพ์ หรือผู้จัดจำหน่ายซึ่งเป็นตัวกลางสำคัญในการเผยแพร่วรรณกรรมจีนร่วมสมัยในสังคมไทยเข้ามาเพิ่มเติมเพื่อการตีความด้วย

การนำเอาวรรณกรรมมาเป็น “พื้นที่” (field) ในการศึกษา นั้น ถ้าจะพิจารณาอย่างนี้วรรณกรรมวิจารณ์โดยชนบแล้วนั้น มีสิ่งที่พึงพิจารณาต่าง ๆ อาทิ การวิเคราะห์รส การสำรวจความหมาย การใช้คำ การ

ใช้ภาพพจน์ การใช้สำนวนโวหาร การใช้รูปแบบในการนำเสนอ แนวคิดสำคัญ และการพิจารณาผลที่มีต่อผู้อ่าน (อิงอร สุพันธุ์วนิช ๒๕๕๔: ๔๒ - ๔๓) ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ เป็นการพิจารณาวรรณกรรมทางสังคมศาสตร์ เพื่อพิจารณามุมและการให้ความหมาย รวมทั้งสถานภาพวรรณกรรมจีนในสังคมไทยเป็นหลัก ผู้ศึกษาจึงคิดว่าแนวทางบางประการของการวรรณกรรมวิจารณ์ น่าจะนำมาเป็นกรอบในการใช้พิจารณาวรรณกรรมที่งานนี้ให้ความสนใจในการศึกษาได้ คือ ข้อคำนึงในการวิเคราะห์เกี่ยวกับการพิจารณาผลที่มีต่อผู้อ่าน เพราะค่าทางด้านผลของวรรณกรรมที่มีต่อผู้อ่านนั้น มีผลต่อผู้อ่านได้สองประการใหญ่ ๆ (อิงอร สุพันธุ์วนิช ๒๕๕๔: ๑๓๕ - ๑๓๗) คือ

๑) ผลทางด้านความเพลิดเพลินทางอารมณ์ ซึ่งอาจจะพิจารณาจากปริมาณความเพลิดเพลิน เช่น อารมณ์คล้อยตาม ความตื่นเต้น ความน่าสนใจ ที่เกิดกับผู้อ่าน ฯลฯ แต่อย่างไรก็ตามการประเมินในแง่นี้ พึงระวังปฏิกิริยาส่วนตัว เพราะผู้อ่านบางคนอาจจะมีอุปนิสัยส่วนตัว หรือประสบการณ์ส่วนตัวบางเรื่องที่ทำให้การประเมินค่างานเขียนสูง หรือต่ำกว่าความที่ควร ดังนั้นจึงควรมีการวางเกณฑ์ให้รัดกุมและมีเหตุผล แต่อย่างไรก็ตาม การประเมินค่าทางอารมณ์ไม่อาจจะมีกฎเกณฑ์ที่ตายตัว เพราะค่อนข้างจะเกี่ยวโยงกับความรูสึกส่วนตัวโดยตรง

๒) ผลทางด้านสติปัญญา หรือความคิดอ่าน สำหรับนักวิจารณ์วรรณกรรมถือว่าผลด้านสติปัญญาเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับงานเขียน แม้ว่าวรรณกรรมจะเป็นเรื่องของอารมณ์ความเพลิดเพลิน แต่ก็จะถูกคาดหวังด้านเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อจิตใจและสังคม ซึ่งผู้อ่านอาจจะได้รับผลด้านนี้ทางตรงหรือทางอ้อม อาจจะมีผลทางด้านการเพิ่มพูนความรู้ หรือสติปัญญา หรืออาจจะมีผลต่อการปฏิบัติ การแสดงออก หรือการพัฒนาความสนใจของผู้อ่านก็สุดแล้วแต่ผู้อ่านจะให้ความสำคัญต่อวรรณกรรมเรื่องนั้นมากน้อยเพียงใด

อย่างไรก็ตาม กล่าวได้ว่างานวรรณกรรมที่ดีนั้นควรมีคุณค่าทั้งสองด้าน ทั้งความเพลิดเพลิน และให้ความคิดดี ๆ ด้านคุณธรรม จรรโลงใจและสะท้อนสังคมด้วย

สำหรับผู้ศึกษาแล้ว พิจารณาผลที่มีต่อผู้อ่านเป็นกรอบที่ช่วยในการวางแนวทางในการสนทนาและการตั้งคำถามเพื่อประเมินสิ่งที่ผู้อ่านเห็นต่อ หรือมีต่อวรรณกรรมได้ในทางหนึ่ง แม้ว่าจะไม่อาจจะส่วนของผลทางด้านความเพลิดเพลินจะไม่อาจจะนำมาเทียบหรือวัดระหว่างบุคคล หรือระหว่างวรรณกรรม แต่การได้สะท้อนอารมณ์ความเพลิดเพลินที่ผู้อ่านมีต่อวรรณกรรม จะช่วยให้มีแง่มุมที่สะท้อนในด้านอื่น ๆ ได้อย่างราบรื่นตามไปด้วย ในขณะที่การสะท้อนแง่มุมของผลทางด้านสติปัญญาหรือความคิดอ่าน จะมีส่วนที่งานศึกษาชิ้นนี้ให้ความสนใจมากกว่า เพราะถือเป็นแก่นแกนของเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (Literature Review)

งานศึกษาเกี่ยวกับสื่อวรรณกรรมกับการถ่ายทอดวัฒนธรรม

การศึกษาด้วยทบทวนวรรณกรรมกับการสื่อสารหรือถ่ายทอดวัฒนธรรมนั้น ส่วนใหญ่เป็นงานในกลุ่มสื่อสารมวลชน ซึ่งมองว่าวรรณกรรมเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการถ่ายทอดวัฒนธรรมทั้งวัฒนธรรมหลักและวัฒนธรรมย่อย โดยเฉพาะวรรณกรรมประเภทการ์ตูนซึ่งง่ายต่อการรับรู้และเข้าใจของผู้บริโภค เห็นได้จากงานวิเคราะห์เรื่อง "How to read Donald Duck: Imperialist Ideology in Disney Comic" ซึ่งชี้ให้เห็นว่าวรรณกรรมประเภทการ์ตูนสามารถสะท้อนให้เห็นแนวความคิดหรือการกำหนดการรับรู้ในวัฒนธรรมนั้น ๆ ได้ ดังเช่นผ่านตัวการ์ตูน Donald Duck ที่ถ่ายทอดอุดมการณ์จักรวรรดินิยมอเมริกันที่ว่า วิถีชีวิตแบบอเมริกันนั้นเป็นสิ่งที่ดี และยังดีสำหรับคนทุก ๆ ชาติ ความเหนือกว่าคนอื่น ๆ ของชาติอเมริกันนั้นเป็นเรื่องปกติ" (กาญจนา แก้วเทพ ๒๕๔๗: ๑๓ อ้างใน ปุญญา สิโรตมาภรณ์ ๒๕๕๒: ๑๙๗) ซึ่งงานการศึกษาวรรณกรรมประเภทการ์ตูนกับบทบาทในการถ่ายทอดวัฒนธรรม ยังปรากฏในงานศึกษาของ ปุญญา สิโรตมาภรณ์ (๒๕๕๒) ซึ่งวิเคราะห์การ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเตอร์ ซึ่งถูกใช้เพื่อการถ่ายทอดวัฒนธรรมอีสาน โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความภาคภูมิใจและสำนึกถึงความสำคัญของวัฒนธรรมท้องถิ่นทั้งแก่คนในวัฒนธรรมอีสาน ซึ่งถูกมองเป็นวัฒนธรรมย่อยในสังคมไทย ไปจนถึงเพื่อสร้างการรับรู้แก่คนในวัฒนธรรมอื่น ๆ ว่ายังมีวัฒนธรรมที่หลากหลายภายใต้การใช้ชีวิตของวัฒนธรรมหลัก แม้ว่าการนำเสนอวัฒนธรรมอีสาน อันเป็นวัฒนธรรมย่อยในเรื่องหนูหิ่นอินเตอร์นั้นยังจะต้องผ่านการสร้างภาพแบบเหมารวม (stereotype) แก่คนในวัฒนธรรมอีสาน คือ การเป็นชนชั้นที่ด้อยกว่า ไปจนถึงการเป็นชนชั้นแรงงาน เพื่อให้ง่ายต่อการรับรู้ของผู้บริโภคส่วนใหญ่ที่อยู่ในวัฒนธรรมหลักก็ตาม

งานศึกษาเกี่ยวกับการบริโภควัฒนธรรมผ่านสินค้า

ในปัจจุบันงานที่ศึกษาเรื่องการบริโภคและรับวัฒนธรรมผ่านสินค้า เป็นแนวทางที่สาขาวิชานิเทศศาสตร์ สื่อสารมวลชนให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะสื่อที่ถูกนำเข้ามาในปัจจุบันแฝงเร้นไปด้วยวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเข้าสินค้าจากประเทศจากต่างประเทศ

ดังเช่นงานศึกษาของดุริยางค์ คมขำ (๒๕๕๓) ซึ่งสนใจนำสื่อประเภทละครซีรีส์มาวิเคราะห์การรับวัฒนธรรมผ่านสินค้าของผู้บริโภค โดยแสดงให้เห็นว่าการชมละครซีรีส์เกาหลีซึ่งนำเสนอเรื่องราวสอดแทรกเนื้อหาทางวัฒนธรรม ทั้งวัฒนธรรมด้านการบริโภค วัฒนธรรมด้านการแต่งกาย และวัฒนธรรมด้านการท่องเที่ยว ไปจนถึงการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของประเทศเกาหลี ทำให้ผู้บริโภคจะเกิดการเรียนรู้และซึมซับ

วัฒนธรรมเหล่านั้นไปโดยปริยาย และความสำเร็จจากการเผยแพร่วัฒนธรรมนั้น สร้างความต้องการแก่ผู้ชม จนกระทั่งความต้องการนั้นสามารถกำหนดทิศทางตลาดและนโยบายการเผยแพร่ละครซีรีส์ต่างประเทศให้แก่ทางสถานีโทรทัศน์จากเดิมที่เผยแพร่ในลักษณะละครทางเลือก และไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการเผยแพร่ ให้ปรับเปลี่ยนเป็นการนำเข้าสู่ละครซีรีส์เกาหลีมาฉายเป็นรายการประจำ

ความน่าสนใจของงานชิ้นนี้ ถือได้ว่าเป็นการนำเสนอผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรม โดยจะเห็นได้ว่า แม้ว่าการนำเข้าซีรีส์อันเป็นสื่อในการบริโภควัฒนธรรม จะไม่ได้เกิด โดยความต้องการของผู้บริโภคแต่แรก ดูราวกับว่า ผู้บริโภคจะเป็นผู้รับสารเพียงอย่างเดียว (passive) แต่เมื่อการกระแสวัฒนธรรมได้เผยแพร่เข้าสู่สังคมของผู้บริโภคนั้น ๆ แล้ว กลับกลายเป็นว่าผู้บริโภคมีความสามารถ สร้างทิศทางและผลกระทบต่อสังคมในวงกว้างได้เช่นเดียวกัน (active) ซึ่งข้อสังเกตนี้ จึงมีความน่าสนใจในการสังเกตการณ์และตั้งคำถามต่อการแพร่ขยายตัวขึ้นของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในสังคมไทยที่เพิ่มมากขึ้น

งานศึกษาเกี่ยวกับวรรณกรรมและภาพยนตร์จีนในสังคมไทย

งานศึกษาเรื่อง นิยายกำลังภายในในประเทศไทย ของอังคาร จันทรเมือง (๒๕๔๙) ได้นำเสนอข้อมูลเบื้องต้นที่น่าสนใจคือ พัฒนาของนิยายจีนประเภทกำลังภายในที่เผยแพร่ในประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น ๔ ยุคใหญ่ ๆ คือ

๑. ยุคก่อนนิยายกำลังภายใน หรือยุคนิยายจีนอิงพงศาวดาร ประมาณช่วงปี ๒๓๒๕ - ๒๕๐๐ การเปิดยุคในสมัยรัชกาลที่ ๑ ด้วยเรื่อง “สามก๊ก” ที่ทำให้วรรณกรรมจีนเป็นที่รู้จักได้รับความนิยมเป็นอย่างสูงในสังคมไทย และทำให้มีการแปลเรื่องจีนอิงพงศาวดารในสมัยต่อ ๆ มา

๒. ยุครุ่งเรืองเก่า หรือยุคมังกรหยก ประมาณช่วงปี ๒๕๐๑ - ๒๕๒๔

หลังจากที่นิยายจีนอิงพงศาวดารหมดความสำคัญ นิยายกำลังภายในที่สนุกสสนานและแปลกใหม่ ที่เดินทางมาจากเกาะฮ่องกงก็เข้ามาครองตลาดแทน การแปลเรื่องมังกรหยกของจำลอง พิศนาคะ นับเป็นการเปิดยุคนี้อย่างยิ่งใหญ่ ทำให้ผู้อ่านชาวไทยได้รู้จักกับนิยายประเภทนี้ และได้รับความนิยมมาเรื่อย ๆ ทำให้เกิดนักแปลที่มีชื่อเสียงสองท่านคือ ว. ณ เมืองลุง และ น. นพรัตน์

นิยายกำลังภายในผ่านยุครุ่งเรืองมาจนกระทั่ง กิมย้ง ผู้เขียนมังกรหยกเลิกเขียนนิยาย และ ไก้วเล้ง ผู้เขียนฤทธิ์มิดส์ ล้มป่วยและเสียชีวิตไป ทำให้ตลาดนิยายจีนในเมืองกำลังภายในต้องซบเซาลงไป เพราะไม่มีผลงานที่ทัดเทียมกับผลงานของนักเขียนทั้งสองนำเข้ามาแปล

๓. ยุคซบเซา หรือยุคขาดแคลน ประมาณช่วงปี ๒๕๒๕ - ๒๕๔๓ เมื่อไม่มีงานเขียนเรื่องใหม่ ๆ ที่ดีกว่าหรือดีเท่าของเก่า ทำให้เกิดการผลิตเรื่องเก่า ๆ เหล่านั้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า จนผู้อ่านไม่สามารถหาความแปลก

ใหม่ได้ นอกจากนั้นยังมีการปลอมชื่อนักเขียนมาไว้บนปกเพื่อผลทางการค้าทำให้ผู้อ่านระอาจนต้องหันไปหาทางเลือกใหม่อย่างภาพยนตร์กำลังภายใน

ความขบเซานี้ดำเนินมาเรื่อย ๆ จนถึงการปรากฏตัวของ เรื่อง ฟงอวินชีพายุทะเลฟ้า ของดังแซ ซึ่งมีทั้งรูปแบบของหนังสือและภาพยนตร์ ทำให้เกิดกระแสนิยายกำลังภายในขึ้นมาได้เล็กน้อย

๔. ยุครุ่งเรืองใหม่ หรือยุคฟื้นฟู ประมาณช่วงปี ๒๕๔๓ - ปัจจุบัน การเข้ามาของงานเรื่อง “เจาะเวลาหาจิ๋นซี” ของนักเขียนชาวฮ่องกงนามปากกาว่า “หวงอี้” ที่เข้าปลุกตลาดนิยายจีนในประเทศไทย ด้วยนวนิยายจีนกึ่งไซไฟ ไปจนถึงนวนิยายกำลังภายในกึ่งโลกออนไลน์ และการเกิดขึ้นของนักเขียนนิยายกำลังภายในชาวไทยที่ตีพิมพ์ผลงานในโลกออนไลน์จนเป็นที่นิยมและได้รับการรวมเล่มจำหน่าย

แม้งานศึกษาของอังคาร ให้ข้อมูลและรายละเอียดในแต่ละส่วนไม่มากนัก แต่นับได้ว่าเป็นงานที่กล่าวถึงวรรณกรรมจีนในแง่พัฒนาและผลที่เกิดจากความสนใจนิยายจีนในเมืองไทยไว้อย่างน่าสนใจ

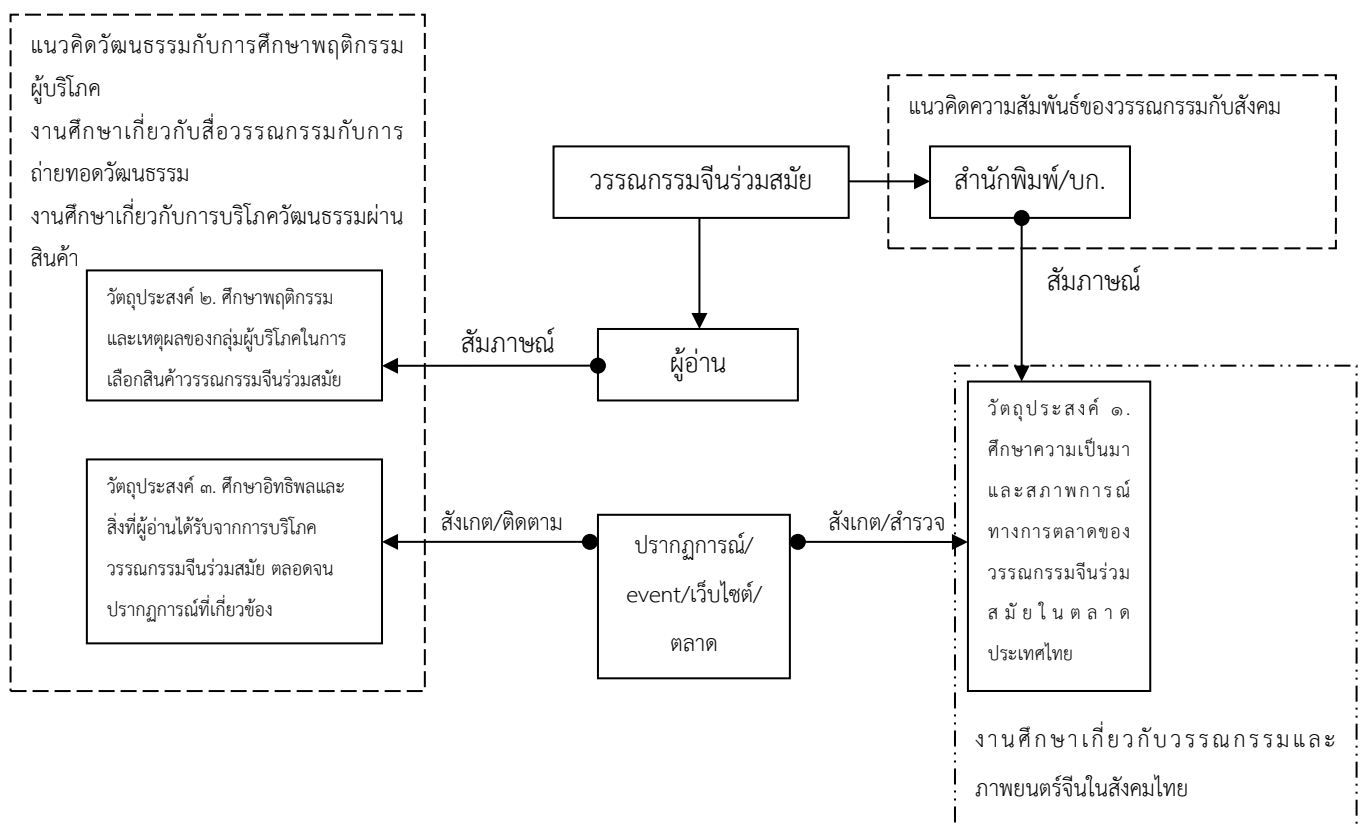
นอกเหนือจากงานซึ่งศึกษาเกี่ยวกับวรรณกรรมจีนที่เผยแพร่ในสังคมไทยแล้ว ยังมีงานที่ศึกษาเกี่ยวกับผลทางสังคมของภาพยนตร์จีนชุด “เปาบุ้นจิ้น” ที่มีต่อผู้ชมในกรุงเทพมหานคร (นฤปดี วรรณาคม, ๒๕๔๑) โดยนฤปดีศึกษาโดยตั้งคำถามผ่านแบบสอบถามแก่ผู้ชมภาพยนตร์เรื่องนี้ เพื่อศึกษาในประเด็นเรื่องการมีส่วนร่วมในวัฒนธรรมที่เสนอในภาพยนตร์จีนชุดนี้ เรื่องการเรียนรู้ค่านิยมทางสังคม การมองเปาบุ้นจิ้นในฐานะแม่แบบ การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับตัวเปาบุ้นจิ้น ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ค่านิยมทางสังคมถึงความจริงกับตัวเปาบุ้นจิ้น ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ค่านิยมทางสังคมกับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชม ตลอดจนเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในวัฒนธรรมที่นำเสนอ การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม ความเป็นแม่แบบ และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงของผู้ชมที่มีลักษณะประชากรต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ชมมีส่วนร่วมในวัฒนธรรมที่นำเสนอในภาพยนตร์จีนชุดเปาบุ้นจิ้น ค่อนข้างสูงในประเด็นเรื่องความสอดคล้องกับความเชื่อของคนไทยและความเข้ากันได้กับวัฒนธรรมไทย ส่วนในประเด็นเรื่องเหตุการณ์ต่าง ๆ ในภาพยนตร์เป็นเหตุการณ์ที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริงและเนื้อหามีความสอดคล้องกับชีวิตจริง เป็นประเด็นที่ผู้ชมมีส่วนร่วมในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ซึ่งประเด็นนี้ นฤปดีสรุปว่า เป็นเพราะในสังคมไทยนั้นวัฒนธรรมจีนและวัฒนธรรมไทยมีการผสมผสานกันอย่างแนบแน่นมีความใกล้ชิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ชมชาวไทยที่มีเชื้อสายจีน ทำให้ง่ายในการมีส่วนร่วมในวัฒนธรรมที่เสนอ และการยอมรับแนวคิดเชิงวัฒนธรรม ส่วนด้านการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม ผู้ชมส่วนใหญ่เรียนรู้ได้ในระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่อง ค่านิยมเรื่องความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความกตัญญูทดแทน ความอดทนและการมีน้ำใจเมตตาอารี ด้านความเป็นแม่แบบของเปาบุ้นจิ้นในสายตาของผู้ชม พบว่า ผู้ชมมองเปาบุ้นจิ้นเป็นแม่แบบในการดำรงชีวิตใน

ระดับสูงในประเด็นเรื่อง เปาบุ้นจิ้นเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับคนไทย พฤติกรรมของเปาบุ้นจิ้นเป็นพฤติกรรมที่ควรได้รับการสรรเสริญ และรูปแบบในการดำรงชีวิตของเปาบุ้นจิ้นเป็นสิ่งที่สังคมไทยควรยกย่อง ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมก็ความจริงกับเปาบุ้นจิ้นของผู้ชม พบว่า ประเด็นที่ผู้ชมมีปฏิสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูงคือ ประเด็นที่ว่า เมื่อเปาบุ้นจิ้นประสบสถานการณ์คับขัน ผู้ชมมักจะลุ้นให้เปาบุ้นจิ้นสามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

จากงานของนักปฐพีวิทยาจะเห็นได้ว่าภาพยนตร์ชุด เปาบุ้นจิ้น แม้ว่าจะเป็นสื่อจากต่างประเทศ แต่เนื่องจากการรับรู้ทางสังคมไทยต่อวัฒนธรรมจีนนั้นมีมาอย่างยาวนาน รวมทั้งเรื่องราวของเปาบุ้นจิ้นก็เป็นที่รู้จักมานานในสังคมไทย การผลิตซ้ำครั้งใดก็ได้รับความสนใจ ทำให้ผู้บริโภคสามารถรับรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมผ่านเรื่องราวของเปาบุ้นจิ้นได้มาก

จากงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้ศึกษาเห็นว่าเป็นข้อสังเกตที่น่าสนใจในการเลือกวรรณกรรมที่จะนำมาพิจารณา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวรรณกรรมกลุ่มวรรณกรรมเก่าเล่าใหม่ที่จะเลือกวรรณกรรมที่เป็นที่รู้จักและได้รับการผลิตซ้ำในสังคมไทยมาในหลายรูปแบบขึ้นพิจารณา เพราะน่าจะช่วยให้พิจารณาข้อสังเกตเกี่ยวกับการรับและอิทธิพลของวรรณกรรมต่อผู้บริโภคชาวไทยได้ชัดเจนขึ้น

กรอบแนวคิดและวิธีการในการศึกษา

บทที่ ๓

วิธีการดำเนินการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ คือ

๑. ศึกษาความเป็นมาและสภาพการณ์ทางการตลาดของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในตลาดประเทศไทย
๒. ศึกษาพฤติกรรมและเหตุผลของกลุ่มผู้บริโภคในการเลือกสินค้าวรรณกรรมจีนร่วมสมัย
๓. ศึกษาอิทธิพลและสิ่งที่ผู้อ่านได้รับจากการบริโภควรรณกรรมจีนร่วมสมัย ตลอดจนปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย เพื่อรวบรวมให้ได้มาซึ่งข้อมูลในการวิเคราะห์ไว้ ๓ ขั้นตอน โดยในแต่ละขั้นตอนมีวิธีการและคำถามในการวิจัยที่กำหนดไว้ ดังนี้คือ

๑. รวบรวมข้อมูลผ่านการสังเกตและเก็บข้อมูลผ่านปรากฏการณ์เชิงประจักษ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลในประเด็นเกี่ยวกับภาพรวมการตลาดวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในสังคมไทย โดยการเก็บข้อมูลผ่านการจัดจำหน่ายในร้านหนังสือ และการเก็บข้อมูลผ่านเว็บไซต์ทางการของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อแสดงให้เห็นความหลากหลายและแนวทางของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยที่จัดจำหน่ายอยู่ในสำนักพิมพ์ต่าง ๆ

๒. สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น

๒.๑ สำนักพิมพ์ / บรรณาธิการ / ผู้แปลหรือเรียบเรียง ซึ่งเป็นมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการเผยแพร่และจัดจำหน่ายวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในสังคมไทย ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลในด้านสภาพการณ์ทางการตลาดของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในตลาดประเทศไทย รวมถึงเป็นข้อมูลสำคัญ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเลือกวรรณกรรมจีนที่ได้รับความนิยมบางส่วนมาเป็นกรณีศึกษาเพื่อวิเคราะห์เนื้อหา

การรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลในส่วนนี้ ผู้ศึกษาใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in - depth Interview) ในการสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูล ในการสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูล โดยในการสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาจะทำการเตรียมแนวคำถามเพื่อการสัมภาษณ์ไว้ เพื่อมุ่งเป้าสู่คำถามที่สนใจ

วิธีการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ใช้วิธีการอย่างเป็นทางการ ผ่านกระบวนการแนะนำตัว และนัดหมาย พร้อมทำเอกสารขอความอนุเคราะห์เข้าไปอย่างเป็นทางการ ด้วยการอธิบายวัตถุประสงค์ต่อสำนักพิมพ์ เพื่อขอเข้าพบเพื่อสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง โดยต้องผ่านความเห็นชอบของสำนักพิมพ์ในการเลือกบุคคลมาให้ข้อมูล

๒.๒ กลุ่มผู้บริโภควรรณกรรมจีนร่วมสมัยที่นำเข้ามาจำหน่ายในเมืองไทยโดยผ่านกระบวนการแปลและจัดจำหน่าย

การรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลในส่วนนี้ ผู้ศึกษาใช้การสัมภาษณ์ทั้งแบบไม่มีโครงสร้าง (non - structure interview) สร้างบรรยากาศการสนทนาอย่างเป็นกันเอง และวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in - depth Interview)

วิธีการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้บริโภค จึงมีความเป็นทางการน้อยกว่า จึงมีทั้งอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการสร้างความสัมพันธ์ หรือการพบปะในพื้นที่สาธารณะ ในการเก็บข้อมูลและสัมภาษณ์ทางหนึ่ง

และอีกช่องทางหนึ่งเพื่อให้ได้ผู้บริโภคทั่วไป และไม่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือรู้จักผู้ศึกษามาก่อน ผู้ศึกษาจึงลองใช้วิธีประกาศเชิญชวนผู้อ่านที่สนใจแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ศึกษามาเข้าร่วมการให้สัมภาษณ์แก่งานวิจัยครั้งนี้ ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์หลากหลายช่อง อาทิ winbookclub.com ผ่านพื้นที่ “หนอนสนทนา” ซึ่งเป็นพื้นที่ที่นักอ่านหลากหลายรูปแบบให้ความสนใจเข้ามาแลกเปลี่ยนสนทนาเกี่ยวกับเรื่องหนังสืออย่างสร้างสรรค์ และ การใช้พื้นที่บอร์ดสนทนา (web board) ของสำนักพิมพ์ หน้าเครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network) หรือ facebook fan page ของทางสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งมีผู้อ่านเข้าไปใช้พื้นที่แลกเปลี่ยนติดตามข่าวสารอยู่แล้ว ช่องทางพื้นที่บอร์ดสนทนา (web board) ของเว็บไซต์ยอดนิยมเช่น พันทิป (pantip.com) นอกจากนั้น ยังเลือกพื้นที่ facebook fan page ของกลุ่มงาน “มากกว่ารัก” ของสำนักพิมพ์แจ่มใสเป็นเป้าหมายหลักอีกด้วย

winbookclub.com หัวข้อนี้ในเว็บ winbookclub.com
ดูประวัติในเว็บ winbookclub.com หัวข้อนี้ในเว็บ winbookclub.com

โพสต์ล่าสุด	หัวข้อ	ผู้เขียน	อ่าน	ตอบ
4-09-2012 12:03	ภายใน ... ใจ	พองอากาศสีเทา	15	0
2-09-2012 10:27	หมีมีเพื่อน	กิริติ	31	2
1-09-2012 00:57	ใครออกบ้าง ว่ามันอะไรกันแน่ !	shaming	127	19
31-08-2012 16:51	คำค้นที่เขียนเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่างที่ได้อีก	กิริติ	58	7
29-08-2012 10:39	ข่าวประหลาด?	ฝากให้อ่าน	163	5

หาเพื่อนนักอ่านวรรณกรรมจีนแปล ให้ข้อมูลวิจัยครับ

vkorn.tae 18-07-2012 12:20

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กำลังต้องการความคิดเห็นของนักอ่านวรรณกรรมจีนแปลร่วมสมัยเพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิจัยครับ

ท่านผู้อ่านอายุระหว่าง 13-35ปี ไม่จำกัดเพศ หากสนใจแนะนำตัวเข้ามาได้ครับ ^_>

คุณสมบัติที่ต้องการ คือ อ่านนิยายที่แปลมาจากภาษาจีน (ยกเว้นแนวกำลังภายใน)

โดยเขียนชื่อนิยายที่อ่านมา 10เรื่อง พร้อมให้เหตุผลสั้นๆ ว่าทำไมถึงชอบเรื่องนั้น

หรืออธิบายว่าทำไมถึงชอบนิยายจีนแปล มันมีอะไรน่าสนใจ ?

ถ้าเคยอ่านการ์ตูนแนวจีน หรือแปลจากจีน ได้หัววัน ส่องกง ด้วย ไม่ว่าการ์ตูนผู้ชาย หรือผู้หญิง จะพิจารณาเป็นพิเศษครับ

หรือเคยอ่านการ์ตูน ญี่ปุ่น ที่ใช้พลอตรวมจีน ก็แจ้งมาด้วย จะพิจารณาเป็นพิเศษเช่นเดียวกันครับ

สัมภาษณ์ที่ ม. ธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

วันธรรมดา หรือเสาร์-อาทิตย์ก็ได้ครับ

** มีค่าเดินทาง, ค่าตอบแทนผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์ และ ของที่ระลึกครับ

ข้อความประกาศเชิญชวนใน ห้อง “นวนิยายสนทนา” ใน winbookclub.com

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กำลังต้องการความคิดเห็นของนักอ่านวรรณกรรม
จีนแปลร่วมสมัยเพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิจัยครับ

ท่านผู้อ่านอายุระหว่าง 13-35 ปี ไม่จำกัดเพศ หากสนใจแนะนำตัวเข้ามาได้
ครับ ^_~

คุณสมบัติที่ต้องการ คือ อ่านนิยายที่แปลมาจากภาษาจีน (ยกเว้นแนวกำลัง
ภายใน) ถ้าเป็น "มากกว่ารัก" ยิ่งดีใหญ่เลยครับ
โดยเขียนชื่อนิยายที่อ่านมา 10 เรื่อง พร้อมให้เหตุผลสั้นๆ ว่าทำไมถึงชอบ
เรื่องนั้น
หรืออธิบายว่าทำไมถึงชอบนิยายจีนแปล มันมีอะไรน่าสนใจ ?

ถ้าเคยอ่านการ์ตูนแนวจีน หรือแปลจากจีน ได้หัววัน ส่องกง ด้วย ไม่ว่าการ์ตูน
ผู้ชาย หรือผู้หญิง จะพิจารณาเป็นพิเศษครับ
หรือเคยอ่านการ์ตูน ญี่ปุ่น ที่ใช้พลอตวรรณกรรมจีน ก็แจ้งมาด้วย จะพิจารณา
เป็นพิเศษเช่นเดียวกันครับ

สัมภาษณ์ที่ ม. ธรรมศาสตร์ ทำพระจันทร์
วันธรรมดา หรือเสาร์-อาทิตย์ก็ได้ครับ

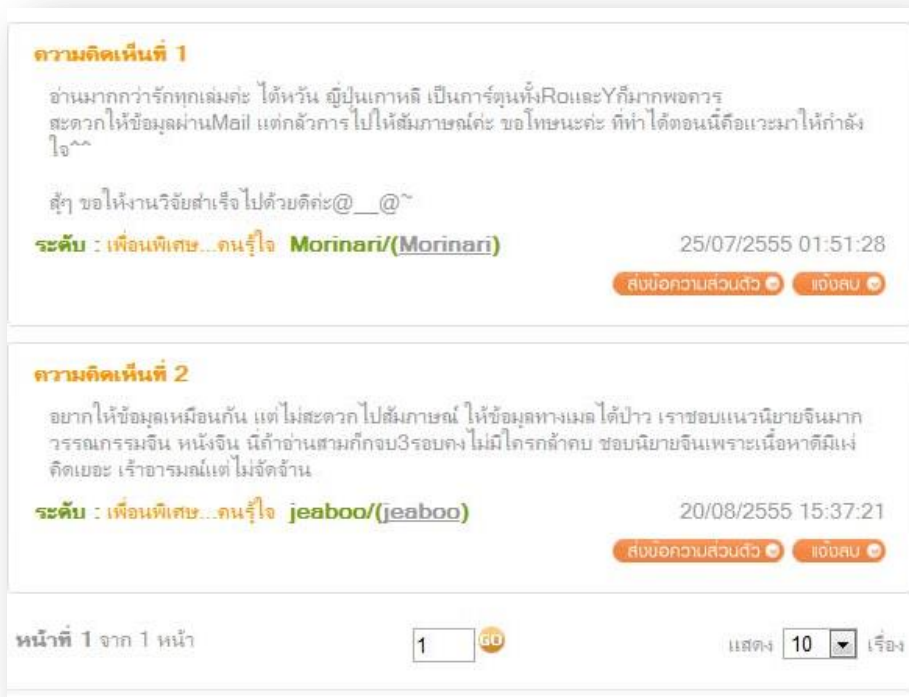
** มีค่าเดินทาง, ค่าตอบแทนผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์ และ ของที่ระลึกครับ

ติดต่อได้ที่ 'เต๋' นะครับ ^_~
vkorn_tae@hotmail.com

Like · Comment · July 18 at 12:23pm near Bangkok

👍 นิงนอง หิงนองนอย likes this.

ข้อความประกาศเชิญชวนใน facebook fan page ของสำนักพิมพ์แจ่มใส

ข้อความประกาศเชิญชวนใน พื้นที่บอร์ดสนทนา (web board) ของสำนักพิมพ์แจ่มใส
และตัวอย่างข้อความให้การตอบรับจากผู้อ่านที่เข้ามาใช้พื้นที่

รับสมัคร เพื่อนๆ นักอ่านวรรณกรรมจีนแปล ให้ข้อมูลวิจัยครับ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กำลังต้องการความคิดเห็นของนักอ่านวรรณกรรมจีนแปลร่วมสมัยเพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิจัย
ท่านผู้อ่านอายุระหว่าง 13-35 ปี ไม่จำกัดเพศ หากสนใจและนำตัวเข้ามาได้ครับ ^_^

คุณสมบัติที่ต้องการ คือ อ่านนิยายที่แปลมาจากภาษาจีน (ยกเว้นแนวกำลังภายใน)
โดยเขียนชื่อนิยายที่อ่านมา 10 เรื่อง พร้อมให้เหตุผลสั้นๆ ว่าทำไมถึงชอบเรื่องนั้น
หรืออธิบายว่าทำไมถึงชอบนิยายจีนแปล มันมีอะไรน่าสนใจ ?

ถ้าเคยอ่านการ์ตูนแนวจีน หรือแปลจากจีน ได้วัน สองคง ด้วย ไม่ว่าการตูนผู้ชาย หรือผู้หญิง จะพิจารณาเป็นพิเศษนะครับ
หรือเคยอ่านการ์ตูน ญี่ปุ่น ที่ใช้พล็อตวรรณกรรมจีน ก็แจ้งมาด้วย จะพิจารณาเป็นพิเศษเช่นเดียวกันครับ

สัมภาษณ์ที่ ม. ธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์
วันธรรมดา หรือเสาร์-อาทิตย์ก็ได้ครับ

**** มีค่าเดินทาง, ค่าตอบแทนเข้าร่วมสัมภาษณ์ และ ของที่ระลึกครับ**

ติดต่อได้ที่ เต้ นะครับ ^^
vkorn_tae@hotmail.com

จากคุณ : vkorn_tae [18 ก.ค. 55 12:08:26]

ความเห็นที่ 1

อย่างหนังสือของจิมมี เสี่ยว นัมมัยคะ แดตอนหลังอ่านฉบับภาษาจีนเป็นส่วนใหญ่

จากคุณ : อาจ้อ 18 ก.ค. 55 21:45:44 JA:124.120.122.243 X: TicketID:302807

ความเห็นที่ 2

คนแปล รับใหม่ครับ

จากคุณ : beer87 [18 ก.ค. 55 22:17:15]

ความเห็นที่ 3

นอกจากของจิมมี แล้วมีอ่านของใครอีกบ้างครับ

จากคุณ : vkorn.tae (vkorn_tae) [19 ก.ค. 55 18:27:07]

ความเห็นที่ 4

อ่านของ 池莉, 老舍 แต่เป็นภาษาจีน นัมมัยคะ
แล้วก็ 中国试高僧 ใครเขียนจำไม่ได้ สุนกต์

จากคุณ : อาจ้อ 19 ก.ค. 55 21:02:02 JA:110.168.124.181 X: TicketID:302807

ความเห็นที่ 5

ส่วนกำลังภายใน จขกท. ก็ไม่ถนัด
นอกจากนั้นที่อ่านจะไม่ใช่นวนนวนิยายละ เช่น ชิวประวัติ ประวัติศาสตร์ สารคดี ไร้
ที่แปลในไทยและนำอ่านจะเป็นแนวให้กำลังใจ ซึ่งไม่ใช่นิยายอีก

จากคุณ : อาจ้อ 19 ก.ค. 55 21:07:20 JA:110.168.124.181 X: TicketID:302807

ความเห็นที่ 6

beer87 เค้าเอาข้อมูลไปทำงานวิจัย
แสดงว่าจขกท. ก็คง มีความรู้ภาษาจีนได้ถึงดีมากละ
ก็แค่กำหนดสอบถามข้อมูลเท่านั้นมั้งคะ

จากคุณ : grimmy2545 [21 ก.ค. 55 18:38:45]

ความเห็นที่ 7

ยังไม่ใช่นวนที่ต้องการครับ ยังไงก็ขอบคุณทุกท่านมากนะครับ

จากคุณ : vkorn.tae (vkorn_tae) [23 ก.ค. 55 21:56:33]

ข้อความประกาศเชิญชวนใน พื้นที่บอร์ดสนทนา (web board) “ห้องสมุด” ในเว็บไซต์ pantip.com
และตัวอย่างความคิดเห็นได้กระทำจากผู้เข้ามาใช้พื้นที่

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กำลังต้องการความคิดเห็นของนักอ่านวรรณกรรม
จีนแปลร่วมสมัยเพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิจัยครับ

ท่านผู้อ่านอายุระหว่าง 13-35 ปี ไม่จำกัดเพศ หากสนใจแนะนำตัวเข้ามาได้
ครับ ^_ ^

คุณสมบัติที่ต้องการ คือ อ่านนิยายที่แปลมาจากภาษาจีน (ยกเว้นแนวกำลัง
ภายใน) ถ้าเป็น "มากกว่ารัก" ยิ่งดีใหญ่เลยครับ

...

See More

Like · Comment · July 18 at 12:24pm near Bangkok

Mex Momo สนใจค่าเดินทางไปเท่าไรคะ

July 20 at 9:58pm · Unlike · 1

Mex Momo จะบ้านไปไกลมากๆเราอยู่แถวกม.8

July 20 at 9:58pm · Like

Wichayakorn Jarubundit ส่งรายละเอียดไปใน chat แล้วครับ ^_ ^

July 20 at 11:48pm · Like

Thipmanee Sraserm รักในหลวง สนใจคะ ส่งรายละเอียดให้ใน inbox
ด้วยนะคะ ^^

July 23 at 9:31am · Like

Ploy Kanokwan สนใจคะ เรียนวรรณคดีอังกฤษพอดีแต่ชอบอ่าน

มากกว่ารักคะ อีอีอี อยากทราบรายละเอียดนะคะรบกวนส่งมา
ที่kanokwan.wng@gmail.comด้วยนะคะ ขอขอบคุณมากคะ

July 29 at 10:55pm · Like

ข้อความประกาศเชิญชวนใน facebook fan page ของ “นิยายกลุ่มมากกว่ารัก” ของสำนักพิมพ์แจ่มใส
และตัวอย่างความคิดเห็นได้กระทำจากผู้เข้ามาใช้พื้นที่

อย่างไรก็ตาม แม้การประกาศจะทำให้มีผู้อ่านเป็นผู้ติดต่อเข้ามายังผู้ศึกษา แต่เพื่อการ
ควบคุมคุณภาพของการเลือกสรรผู้อ่านที่เข้ามาสัมภาษณ์และร่วมแสดงความคิดเห็น ผู้ศึกษาจึงกำหนดเงื่อนไข
ในการคัดกรองโดยการให้ผู้อ่านแนะนำตัวและตอบคำถามเบื้องต้นเพื่อคัดสรร และยังเป็นการทำความรู้จักผู้ให้
สัมภาษณ์ก่อนที่จะนัดหมายเพื่อให้ข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์ด้วยคำถามที่เจาะลึกมากขึ้น โดยการให้เขียน
แนะนำตัวเบื้องต้น พร้อมชื่อนิยายที่อ่านและชื่นชอบมาประมาณ ๑๐ เรื่อง พร้อมทั้งเหตุผล

๓. สังเกตการณ์และเข้าร่วมสังคมของกลุ่มผู้บริโภควรรณกรรมร่วมสมัยจีน ทั้งในสังคมออนไลน์หรือในกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ เป็นต้น

ผู้ศึกษาต้องการนำเสนอให้เห็นถึงบริบท ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มตลาดวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในประเทศไทย เพื่อแสดงรูปธรรมของตลาดวรรณกรรมจีนในสังคมไทย รวมทั้งสิ่งที่ป็นกิจกรรมหรือปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งเกิดขึ้นจากอิทธิพลของวรรณกรรมจีนในสังคมไทยที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

บทที่ ๔

ผลการศึกษา

จากวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ๓ ข้อคือ

๑. ศึกษาความเป็นมาและสภาพการณ์ทางการตลาดของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในตลาดประเทศไทย
๒. ศึกษาพฤติกรรมและเหตุผลของกลุ่มผู้บริโภคในการเลือกสินค้าวรรณกรรมจีนร่วมสมัย
๓. ศึกษาอิทธิพลและสิ่งที่ผู้อ่านได้รับจากการบริโภควรรณกรรมจีนร่วมสมัย ตลอดจนปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาจึงนำเสนอผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วนดังนี้

- ความเป็นมาและสภาพการณ์ทางการตลาดของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในสังคมไทย ประกอบด้วย รายละเอียดข้อมูลการสำรวจตลาดวรรณกรรมจีนในสังคมไทย และบทสัมภาษณ์บรรณาธิการและสำนักพิมพ์ ซึ่งถือเป็น “สะพาน” สำคัญในการเชื่อมโยงวรรณกรรมจีนเข้าสู่สังคมไทย ซึ่งในส่วนนี้มุ่งตอบวัตถุประสงค์ข้อ

๑ ศึกษาความเป็นมาและสภาพการณ์ทางการตลาดของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในตลาดประเทศไทย

- ทักษะและความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อวรรณกรรมร่วมสมัย: ภาพสะท้อนจากผู้อ่านนิยายกลุ่ม “มากกว่ารัก” และ ปรากฏการณ์ที่น่าสนใจอันเกิดจาก / เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในสังคมไทย ซึ่งมุ่งนำเสนอและสรุปประเด็นซึ่งได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้บริโภค และการสังเกตการณ์ปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในส่วนนี้มุ่งตอบวัตถุประสงค์ข้อ ๒ ศึกษาพฤติกรรมและเหตุผลของกลุ่มผู้บริโภคในการเลือกสินค้าวรรณกรรมจีนร่วมสมัย และข้อที่ ๓ ศึกษาอิทธิพลและสิ่งที่ผู้อ่านได้รับจากการบริโภควรรณกรรมจีนร่วมสมัย ตลอดจนปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาและสภาพการณ์ทางการตลาดของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในสังคมไทย

ภาพรวมตลาดวรรณกรรมจีนในสังคมไทย

ปัจจุบันตลาดวรรณกรรมจีนร่วมสมัย ไม่ว่าประเภทนิยายหรือการ์ตูน ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยที่วางจำหน่ายในเมืองไทยในปัจจุบัน มีหลากหลายและกว้างขวางขึ้นมาก ในส่วนนี้ ผู้ศึกษาต้องการนำเสนอให้เห็นภาพรวมทางตลาดวรรณกรรมจีนในสังคมไทย เพื่อแสดงให้เห็นภาพความหลากหลายของวรรณกรรมจีนทั้งเก่าและร่วมสมัยซึ่งผ่านกระบวนการแปลและตีพิมพ์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ที่จัดจำหน่ายอยู่ในประเทศไทย ซึ่งผลการสำรวจในภาพกว้างพบดังนี้

วรรณกรรมจีน ประเภทนวนิยาย

สำนักพิมพ์สยามอินเตอร์บุ๊คส์

สำนักพิมพ์สยามอินเตอร์บุ๊คส์ เป็นสำนักพิมพ์ในเครือสยามอินเตอร์มัลติมีเดีย ซึ่งเป็นผู้ผลิตสื่อรายใหญ่ทั้งหนังสือพิมพ์ นิตยสาร พ็อกเก็ตบุ๊คส์ และการ์ตูน ในส่วนของสำนักพิมพ์สยามอินเตอร์บุ๊คส์ มีชื่อเสียงเรื่องการจัดพิมพ์และแปลวรรณกรรมจีน ประเภทนวนิยายคลาสสิกแนวกำลังภายในของนักเขียนคนสำคัญอย่าง กิมย้ง โกวเล้ง เช่น มังกรหยก แปดเทพอสูรมังกรฟ้า กระบี่เย้ยยุทธจักร กระบี่ไร้เทียมทาน ขอลี้วเหยียง ฯลฯ โดยมีนักแปลผู้มีชื่อเสียงคือสองพี่น้องผู้ใช้นามปากกา น.นพรัตน์

ทั้งนี้การจัดพิมพ์วรรณกรรมในกลุ่มนี้มีจุดเริ่มต้นจากการแปลเป็นตอน ๆ ลงหนังสือพิมพ์รายวัน จนวรรณกรรมแนวกำลังภายในเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางในวงการนักอ่านชาวไทย ต่อมาจึงมีการรวมพิมพ์เป็นพ็อกเก็ตบุ๊คส์ นวนิยายจากปลายปากกาของนักเขียนยอดนิยมอย่างกิมย้ง และโกวเล้ง ถูกนำมาตีพิมพ์ซ้ำอยู่เสมอ วรรณกรรมแปลจากสำนักพิมพ์นี้ถือได้ว่ามีจุดขายสำคัญคือ การมี น.นพรัตน์ เป็นผู้แปลและเรียบเรียง นอกจากนั้น หนังสือของสำนักพิมพ์นี้จะมีกระบวนการตีพิมพ์ซ้ำอยู่หลายครั้ง แต่ก็มีกระบวนการแปลและเรียบเรียงใหม่อยู่เสมอ ๆ รวมทั้งมีการออกแบบหน้าปกให้มีความแตกต่างออกไปบ้างในการตีพิมพ์ครั้งใหม่ โดยหน้าปกหนังสือและรูปเล่มของสำนักพิมพ์นี้ ส่วนใหญ่จะออกแบบและจัดพิมพ์ตามหน้าปกต้นฉบับภาษาจีน แต่ก็มีกระบวนการออกแบบหน้าขึ้นเองตามความเหมาะสมบ้าง

แม้ว่าจุดขายสำคัญของสำนักพิมพ์นี้คือ การจัดจำหน่ายนิยายของสองนักเขียนขึ้นชื่อดังที่กล่าวมาแล้ว แต่เมื่อทั้งสองไม่ได้ผลิตงานออกมาสู่ตลาด ทางสำนักพิมพ์ก็ได้มีการสรรหาและนำเสนองานเขียนของนักเขียนคนอื่น ๆ อาทิ หวงอี้ เฟิงเกย เจิ้งฟง เซียเยวี่อู่ถง อุนสุยอัน สร้างผลงานที่สร้างยอดขายและเป็นผลงานติดตลาด อาทิ มังกรคู่สู้สิบทิศ เจาะเวลาหาจิ๋นซี มาเฟียบูลิ้ม ภูผามหานที พยัคฆ์คู่ผองาดฟ้า กระบี่ท่องยุทธจักร สี่มือปราบพยายม เป็นต้น ซึ่งสำนักพิมพ์สยามอินเตอร์บุ๊คส์ยังได้ให้ น.นพรัตน์ ดูแลการแปลและเรียบเรียงเกือบทั้งสิ้น

นอกจากการแปลและจัดจำหน่ายวรรณกรรมจีน แนวกำลังภายในที่เป็นแนวหลักของสำนักพิมพ์แล้ว ในปัจจุบันทางสำนักพิมพ์ยังได้มีการพิจารณาแปลและจัดพิมพ์วรรณกรรมจีนแนวอื่น ๆ ที่เนื้อหามีความหลากหลาย และมีประเด็นที่มีความร่วมสมัย รวมทั้งสร้างสรรค์โดยนักเขียนหน้าใหม่เพิ่มมากขึ้นด้วย วรรณกรรมจีนกลุ่มนี้ที่จัดพิมพ์และได้รับความนิยม อาทิ ชุตรหัสลับหลังคาโลก โดย เหอหม่า ชุตผจญภัยข้ามขอบฟ้า ของ หวงอี้ ชุตจอมอาคมผจญศึก ของน่าหลั่นหยวนซู เป็นต้น

สำนักพิมพ์สร้างสรรค์บุ๊คส์

วรรณกรรมจีนที่แปลและจัดพิมพ์จำหน่ายของสำนักพิมพ์นี้ เน้นที่วรรณกรรมแนวกำลังภายใน คลาสสิก โดยมีผู้แปลสำคัญคือ ว. ณ เมืองลุง เป็นจุดขาย วรรณกรรมจีนแปลที่จัดจำหน่ายโดยสำนักพิมพ์นี้ เรียกว่า ชุดยุทธจักรนิยาย ผลงานซึ่งเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางและติดตลาด อาทิ ฤทธิ์มีดสั้น ซอลิ้วเฮียง ของ โกวเล้ง แต่ก็ยังมีผลงานจากนักเขียนท่านอื่น ๆ เช่น งานของเอ็กย้ง อ้อเล้งเซ็ง กอหย่ง อึ้งเอี๊ยะ เนี่ยอู๋เซ็ง ชิวมั่งฮุ้น เป็นต้น

ความโดดเด่นของการจัดจำหน่ายของสำนักพิมพ์สร้างสรรค์บุ๊คส์ นอกจากการจัดพิมพ์ปกตามต้นฉบับแล้ว ยังมีการจำหน่ายโดยการจัดรวมชุดนวนิยาย เป็นกล่องสวยงาม เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถซื้อหาเป็น “ของสะสม” นอกเหนือจากการบริโภคในฐานะหนังสืออีกด้วย

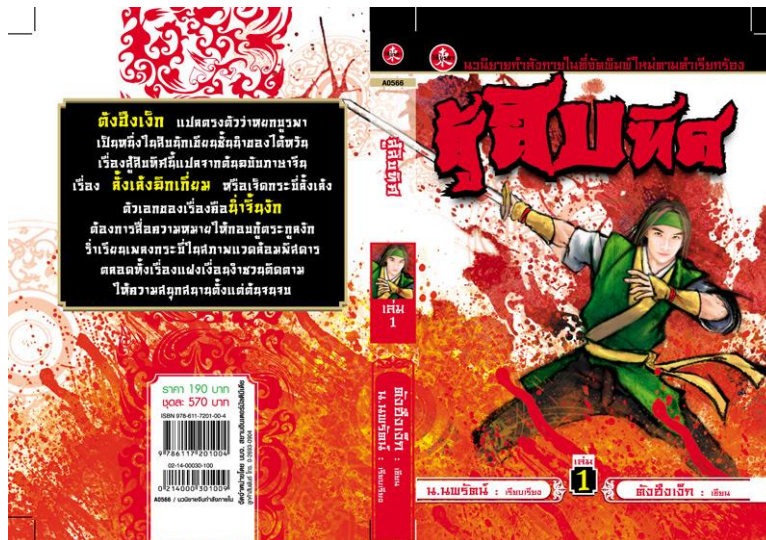
ตัวอย่างนวนิยายรวมชุดที่จัดจำหน่ายด้วยการบรรจุใส่กล่องสวยงาม

ของสำนักพิมพ์สร้างสรรค์บุ๊คส์ (ภาพจาก

http://www.bookin thai.com/sites/default/files/imagecache/product/9786162200038_s.gif)

สำนักพิมพ์วิถีนวนา

วรรณกรรมที่แปลและจัดจำหน่าย เป็นกลุ่มนิยายแนวกำลังภายใน แต่มีการสร้างความน่าสนใจและความโดดเด่นด้วยการทำปกใหม่ เพิ่มสีสัน ทำกราฟิกคล้ายหนังสือการ์ตูนมากกว่าการออกแบบปกแบบเก่า ๆ วรรณกรรมที่จัดจำหน่ายส่วนใหญ่เป็นงานเขียนกระแสรองจากนักเขียนอื่น ๆ แม้ว่าการแปลและเรียบเรียงจะมีงานของ น.นพรัตน์ อยู่ด้วย แสดงให้เห็นว่ายังมีจุดขายอยู่ที่เนื้อเรื่องและสำนวนแปลของผู้แปลที่มีชื่อเสียง แต่ทำรูปเล่มให้ดูทันสมัยสวยงาม

ตัวอย่างภาพปกหนังสือสุสินทิต ซึ่งแปลและจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์วิถีสันติ

(ภาพจาก <http://wormbook.files.wordpress.com/2009/04/su10tid-01ok.jpg>)

สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น

ในอดีตเคยพิมพ์นวนิยายกำลังภายในคลาสสิกเช่นกัน โดยพิมพ์ต่อจากสำนักพิมพ์เพลินิจิตต์ที่ปิดตัวไป แต่ปัจจุบันไม่พบว่ามีการแปลและจัดพิมพ์วรรณกรรมจีน

สำนักพิมพ์มติชน

เป็นสำนักพิมพ์ชั้นนำของประเทศ มีการผลิตงานพิมพ์หลากหลายประเภท การแปลและจัดจำหน่ายวรรณกรรมจีนเป็นเพียงส่วนน้อยของงานพิมพ์ที่ผลิตออก แต่งานเขียนที่นำมาแปลและจัดพิมพ์จะเน้นไปที่งานเขียนร่วมสมัย ผลงานที่โดดเด่นคือ งานของนักเขียนได้หวันซือ กิตเดนส์ ซึ่งเป็นนักเขียนรุ่นใหม่ที่น่าสนใจประสบความสำเร็จกับนิยายไซไฟ แฟนตาซี ถึงกับมีคำเชิดชูว่า “ถ้าฟังเพลงของเจย์โจว ก็ฟังกวีรยุทธ์ของกิตเดนส์ด้วย” นอกจากนั้นก็มีแนวสืบสวนสอบสวนแบบย้อนยุค โดยอาศัยตัวละครที่มีอยู่จริงในประวัติศาสตร์ เหตุการณ์สำคัญ และประวัติศาสตร์จีนเป็นฉากในการดำเนินเรื่อง อาทิ ตีเหรินเจีย ของ เฉียนเยียนซิง ยอดตุลาการ รางวงศ์ซ่ง ของ เฉียนเหลินเซิน แปลโดย เรื่องซัย รักศรีอักษร เป็นต้น

สำนักพิมพ์แจ่มใส

เป็นสำนักพิมพ์ที่มีรากฐานมาจากบอร์ดเขียนนิยายในอินเทอร์เน็ต มีชื่อเสียงสำหรับนิยายรักแนว กู้ก๊ก สดใส ปกมีภาพวาดลายเส้นการ์ตูนสวย ๆ เจาะกลุ่มผู้อ่านวัยรุ่น โดยเฉพาะนักอ่านผู้หญิง มีการผลิตวรรณกรรม ประเภทนิยายออกมามากหลายแนว

วรรณกรรมในชุด “มากกว่ารัก” คือกลุ่มวรรณกรรมแปลจากภาษาจีน โดยเด่นด้วยปกหนังสือซึ่งมีรูปคล้ายรูปวาดผู้หญิงในชุดจีนโบราณ การดำเนินเรื่องใช้ฉากย้อนยุค บางเล่มเรื่องราวอ้างอิงถึงช่วงเวลาในประวัติศาสตร์ หรือราชวงศ์ต่าง ๆ แต่เนื้อหาเน้นเรื่องความสัมพันธ์ ความรัก มากกว่าการต่อสู้ในยุทธภพอย่างวรรณกรรมจีนที่คุ้นเคยกันโดยทั่วไป การดำเนินเรื่องมักจะใช้ตัวละครหญิงเป็นหลัก

การจัดจำหน่ายนิยายในกลุ่มนี้ของสำนักพิมพ์ แม้จะมีการจำหน่ายแบบแยกเล่ม แต่เนื้อเรื่องส่วนใหญ่จะนำเสนอเป็นเรื่องราวชุด จึงมีการจัดชุดจำหน่ายโดยใส่กล่องที่มีการออกแบบสวยงาม

ตัวอย่างปกหนังสือ และกล่องเพื่อบรรจุหนังสือในชุดซึ่งมีรูปลักษณะสวยงามของสำนักพิมพ์แจ่มใส
(ภาพจากซ้ายไปขวาจาก http://www.jamsai.com/uploads/product/JomJornPraJai_b.jpg
http://www.jamsai.com/uploads/product/PooGraPaiKornYam_b.jpg
http://www.jamsai.com/uploads/product/boxset_Lumplangsaneha_b.jpg)

สำนักพิมพ์เอนเธอร์บุ๊กส์

จำหน่ายวรรณกรรมแปลงานร่วมสมัย โดยมีผลงานสำคัญคือ Evil Hours ชั่วโมงลึนระทึก ของ Ke rui นักเขียนชาวจีนแผ่นดินใหญ่ ผู้ได้ซื้อราชีนีแห่งนิยายแฟนตาซีของจีน การนำเสนอรูปเล่มของปกส่วนใหญ่จะออกมาในรูปการ์ตูนแฟนซี ร่วมกับการแต่งกายแนวกำลังภายใน เน้นจำหน่ายในกลุ่มตลาดวัยรุ่น และผู้นิยมอ่านนิยายแนวแฟนตาซี

ภาพปกจากหนังสือเรื่อง Evil Hours ชั่วโมงลึนระทึก โดย Ke rui ซึ่งแปลและจัดจำหน่ายโดย
สำนักพิมพ์เอนเธอร์บุ๊กส์

(ภาพจาก <http://www.bloggang.com/data/jackfruit-k/picture/1327916447.gif>)

Post Publishing

งานร่วมสมัยอย่าง อพาร์ทเมนต์ฮวงซุน Mr. cai Jun แปลโดย อนุรักษกิจ ไพบูลย์ทวีผล

สำนักอื่น ๆ ซึ่งแปลและจัดจำหน่ายวรรณกรรมจีน ได้แก่ PC - Book Club, Jennie ในเครือนานมี, Sanskrit Books, Punica แต่ปริมาณงานที่ออกมาไม่มากนัก และในปัจจุบันส่วนใหญ่ก็ได้จัดพิมพ์แล้ว

วรรณกรรมจีน ประเภทการ์ตูน

Burapat Comics

ถือเป็นสำนักพิมพ์รายใหญ่ที่ครองตลาดวรรณกรรมจีนร่วมสมัยประเภทการ์ตูน เรื่องที่ทางสำนักพิมพ์เลือกเข้ามาแปลและจัดจำหน่าย ส่วนใหญ่เป็นวรรณกรรมที่เป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดี ซึ่งอาจจะหลากหลายด้วยผู้เขียน และผู้วาด แต่ทว่าเมื่ออ่านชื่อเรื่อง ก็เรียกได้ว่า ล้วนแล้วแต่เป็นวรรณกรรมที่เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง เช่น เปาบุ้นจิ้น: JudgeThe Pao สามก๊ก ภาค ตำนานมังกรนิทรา ตำนานวีรบุรุษสามก๊ก: Legend of Three Kingdom อมมมนุษย์ สามก๊ก: Unhuman ตำนานจักรพรรดิ สามก๊ก: Legend of an Emperor อู้ยเสียวป้อ: The Duke of The Mount Deer อู้ยเสียวป้อ: The Deer and The Cauldron เป็นต้น

นอกจากการ์ตูนที่เกิดขึ้นจากวรรณกรรมยอดนิยมแล้ว ทางสำนักพิมพ์ก็ยังได้มีการจัดจำหน่ายการ์ตูนประเภทอื่น ๆ ด้วย ไม่ว่าจะเป็นแนวรักโรแมนติก (romantic) ละคร (drama) หรือว่าแนวคอมมาดี้ (comedy) มิได้จำกัดอยู่ที่เพียงนวนิยายกำลังภายในเพียงอย่างเดียว

สำนักพิมพ์วิบูลย์กิจ

สำนักพิมพ์ยักษ์ใหญ่ซึ่งครองตลาดการ์ตูนญี่ปุ่นมานานของประเทศไทย วรรณกรรมจีนร่วมสมัย ประเภทการ์ตูน ที่งานศึกษานี้ให้ความสนใจซึ่งสำนักพิมพ์นี้จัดพิมพ์คือ รุ่งอรุณแห่งกังต้ง Comic และดาวเทพพิทักษ์ธรรม Comic ซึ่งแม้ว่าลายเส้นและประเภทของการ์ตูนที่สำนักพิมพ์นี้พิมพ์จำหน่ายจะออกไปในแนวของการ์ตูนผู้หญิง แต่ทว่าเรื่องราวของสองเรื่องนี้กลับได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในกลุ่มผู้อ่าน

ภาพปกตัวอย่างวรรณกรรมประเภทการ์ตูน เรื่อง ดาวเทพพิทักษ์ธรรม ซึ่งเนื้อหาของเรื่องเป็นเรื่องราวของ เปาบุ้นจิ้น แปลและจำหน่ายโดยสำนักพิมพ์วิบูลย์กิจ (ภาพจาก

<http://www.comtoon.com/v3/bd/frmPCover.aspx?pb=&ID=vb000080&cchk=False&schk=False&p=1>)

กระแสวรรณกรรมจีนร่วมสมัย ประเภทนิยายและการ์ตูนในสังคมไทย:

บทสัมภาษณ์และความคิดเห็นจาก บรรณาธิการ / สำนักพิมพ์

เนื่องจากวรรณกรรมจีนร่วมสมัย ซึ่งเป็นกรณีศึกษาสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ให้ความสนใจเฉพาะวรรณกรรมจีนที่ผ่านกระบวนการแปลเป็นภาษาไทย เนื่องจากผู้ศึกษาเห็นว่า วรรณกรรมจีนร่วมสมัยที่ผ่านการแปลแล้วนั้น ถือเป็นช่องทางที่เข้าถึงผู้บริโภคที่หลากหลาย และมีจำนวนมากกว่า เนื่องจากไม่มีกำแพงเรื่องภาษาในการถ่ายทอด แตกต่างจากวรรณกรรมจีนซึ่งผู้อ่านเลือกอ่านเป็นภาษาต้นฉบับ เนื่องจากกำแพงทางด้านภาษาถือเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดกลุ่มผู้บริโภค

ดังนั้นแล้ว เมื่องานศึกษาชิ้นนี้ให้ความสนใจกับวรรณกรรมที่ผ่านกระบวนการเลือกสรร และนำเข้ามาแปลเพื่อจัดจำหน่าย สำนักพิมพ์ / บรรณาธิการ / ผู้แปลหรือเรียบเรียง ถือเป็นส่วนประกอบที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการเผยแพร่และจัดจำหน่ายวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในสังคมไทย ดังนั้นเพื่อให้เราสามารถทราบถึงข้อมูลในด้านสภาพการณ์ทางการตลาดของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในตลาดประเทศไทย

รวมถึงเป็นข้อมูลสำคัญต่าง ๆ เกี่ยวกับกระแสรวมทุนจีนร่วมสมัย ทั้งสองประเภท คือ นิยายและการ์ตูนในสังคมไทย ทศนะและข้อคิดเห็นของสำนักพิมพ์ / บรรณาธิการ / ผู้แปลหรือเรียบเรียง จึงถือได้ว่ามีความสำคัญยิ่ง

ผู้ศึกษาได้มีโอกาสเข้าพบและสัมภาษณ์บรรณาธิการ และตัวแทนจากสำนักพิมพ์รายใหญ่ในตลาดวรรณกรรมจีนร่วมสมัยจีนในประเทศไทย ๒ รายคือ สำนักพิมพ์บุรพัฒน์ และ สำนักพิมพ์แจ่มใส ซึ่งทศนะและความคิดเห็นจาก บรรณาธิการ / สำนักพิมพ์ ช่วยเติมภาพของกระแสรวมทุนจีนร่วมสมัย ประเภทนิยายและการ์ตูนในสังคมไทยได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังนี้

คุณนัทธา กมลรัตนกุล หรือคุณเก้ง หัวหน้ากองบรรณาธิการ สำนักพิมพ์บุรพัฒน์ ได้กล่าวให้เห็นถึงภาพรวมของสำนักพิมพ์บุรพัฒน์ในฐานะส่วนแบ่งตลาดรายใหญ่ในฐานะผู้นำเข้าและจัดจำหน่ายการ์ตูนจีนร่วมสมัยของไทยว่า ทางสำนักพิมพ์นั้นมีการนำเข้าและจัดจำหน่ายหนังสือการ์ตูนจากหลากหลายประเทศ แต่ว่าส่วนแบ่งใหญ่ที่สุดในปัจจุบันคือ การ์ตูนที่มาจากเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (ฮ่องกง) ซึ่งมีมากถึงประมาณร้อยละ ๙๐ ของผลงานที่สำนักพิมพ์ผลิตและจัดจำหน่าย ส่วนที่มาจากสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) และประเทศญี่ปุ่นแม้จะมีอยู่บ้างแต่ก็ถือว่าน้อยมาก

เหตุผลในการนำเข้าการ์ตูนจีน คุณเก้งเล่าให้ฟังว่า นอกจากเหตุผลเรื่องเป็นโอกาสในการชิงส่วนแบ่งการตลาดจากการ์ตูนญี่ปุ่น ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มงานการ์ตูนที่ครองตลาดอยู่ และมีสำนักพิมพ์ใหญ่หลายแห่งแข่งขันอยู่แล้ว สำนักพิมพ์บุรพัฒน์ในฐานะสำนักพิมพ์น้องใหม่ จึงต้องมองหาทางเลือกที่จะสามารถชิงพื้นที่ในตลาดการ์ตูนได้ การ์ตูนจีน จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่ถูกนำขึ้นมาพิจารณาด้วยเหตุผลเรื่องเนื้อหาที่มีความคุ้นเคยกับผู้บริโภค และลายเส้นที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์

“...ตอนที่บุรพัฒน์เข้ามาจับเมื่อ ๑๒ ปีก่อน ...การ์ตูนดัง ๆ ของญี่ปุ่น ที่ดังที่สุดคือ อินุยาฉะ ทางสยาม เนชั่น พยายามวิ่งเข้าไปหมดเลย การ์ตูนที่ดังก็ถูกกวาดไปหมด เบอร์หนึ่งใคร ๆ ก็ต้องเอา บุรพัฒน์ก็สร้างความแตกต่าง พอมาอ่านอีกทีก็พบว่าการ์ตูนฮ่องกงก็มีจุดสนใจนะ แล้วมันไม่เบื่อ มันมีความแตกต่าง ทั้งลายเส้นทั้งเนื้อหา มันแตกต่างจากการ์ตูนญี่ปุ่น มันก็ยังเป็นเอเชียที่คนไทยจะรับและเข้าถึงมันง่าย...”

ลักษณะการ์ตูนที่ทางสำนักพิมพ์เลือกเข้ามาแปลและจำหน่าย แม้ส่วนใหญ่จะเน้นงานแอ็คชั่น (action) ที่มีกลิ่นอายแนวกำลังภายใน แต่ก็มีใช้กำลังภายในแบบย้อนยุค หรือเน้นแนวประวัติศาสตร์เพียงอย่างเดียว แต่มีประเภทเหนือจริง และมีกลิ่นอายแนวไซไฟ (Sci-fi) อยู่ด้วยเช่นกัน โดยการตูนที่นำเข้ามานั้น ก็มีทั้งประเภทเรื่องราวแต่งใหม่ และแต่งเรื่องขึ้นมาจากพื้นฐานวรรณกรรม ประเภทนิยายเดิม แต่ว่าก็ได้ให้ความสำคัญเป็นหลัก และจากปรากฏการณ์การ์ตูนขายดีที่ผ่านมาที่ผ่านมาที่คุณגעง่สะท้อนให้เห็น ก็มีการ์ตูนอยู่หลายเรื่องที่เป็นเรื่องราวแต่งใหม่ ไม่มีต้นฉบับนิยายมาก่อน

“... ถ้ามีนิยายการ์ตูนดีได้ว่าได้รับความนิยมส่วนหนึ่งเมื่อมาเป็นการ์ตูน ยิ่งถ้าเป็น ไกวเล้ง กับกิมย้ง เป็นนักเขียนชื่อดังที่สุด ใคร ๆ ก็ต้องอยากอ่าน แต่คนที่ไม่อยากอ่านแบบนี้ก็มี ฉะนั้นเป็นทางเลือกเลยว่าถ้าเป็นการ์ตูนที่สร้างจากวรรณกรรมชื่อดังอย่างไกวเล้ง กิมย้ง หรือคนอื่น ๆ ไม่ว่าจะป็นรุ่นใหม่ ๆ ฮวงอี้ ถ้าเราสามารถซื้อลิขสิทธิ์การ์ตูนพวกนั้นมาทำการ์ตูนได้ เราก็ทำแน่นอน แต่ปริมาณการ์ตูนพวกนี้ไม่ได้เยอะ ถ้าเราจะหวังพึ่งการ์ตูนที่เป็นวรรณกรรมอย่างเดียวก็คงไม่ได้ อีกอย่างก็คือ ถ้ามาแบบนี้ต้องยอมรับว่าการ์ตูนพวกนี้เป็นการ์ตูนกำลังภายในประวัติศาสตร์หมด จะไม่มีความหลากหลายในผลิตภัณฑ์เลย

เราก็ควรจะมองว่ามีการ์ตูนจีนอื่น ๆ ที่บางครั้งเนื้อหาไม่ได้เป็นแนวประวัติศาสตร์ ขอยกตัวอย่างเรื่อง War Lord ก็เป็นการ์ตูนที่ขายดีมากของเรา แต่มันจะเรื่องราวของโลกอนาคต ...การดำเนินเรื่องเป็นสากลมาก เป็น Sci-fi แบบนั้นไป เรื่องแบบนี้ก็มีเลือกเข้ามาด้วยเพราะต้องเลือกความหลากหลาย ...แน่นอนว่าความเด่นของเขา คือเนื้อเรื่อง ของเขาเน้นกำลังภายใน...”

ในขณะที่การ์ตูนที่เขียนขึ้นจากต้นฉบับของนิยาย ทางสำนักพิมพ์ก็มีการนำเข้ามาจัดพิมพ์หลายเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับวรรณกรรมยอดนิยม การ์ตูนที่นำเข้ามายังปรากฏขึ้นในหลากหลายเวอร์ชัน (version) อีกด้วย ซึ่งคุณגעง่ให้ความเห็นว่า เรื่องราวของวรรณกรรมที่คุ้นเคยมีส่วนให้ผู้อ่านให้ความสนใจ และเมื่อเป็นการ์ตูนหลากหลายเวอร์ชัน ก็มีการตีความแตกต่างกันออกไป ยิ่งสร้างความดึงดูดให้แก่ผู้อ่าน

“... เห็นว่าเป็นเรื่องที่คนอยากอ่านอยู่แล้ว มันเป็นความคุ้นเคย การตีความแต่ละครั้งก็ไม่เหมือนกัน แต่เราก็ไม่ได้เอามาทุกเรื่อง จริง ๆ แล้วเยอะกว่านี้...ที่นั่นเขาก็ผลิตซ้ำ ๆ แบบนี้ เช่น สามก๊ก มังกรหยก ก็แบบก็ขายได้”

นอกจากนั้น สำนักพิมพ์บุรพัฒน์ยังได้ขยายตลาดนำเข้าและจัดจำหน่ายการ์ตูนจีน ที่เน้นกลุ่มผู้อ่านผู้หญิงเพิ่มมากขึ้น โดยมองว่า เป็นโอกาสทางการตลาด และการ์ตูนจีนกลุ่มนี้ ที่เลือกเข้ามาก็เน้นแนวเรื่องที่เป็นเรื่องแนวรักโรแมนติก แต่ก็มีหลากหลายในฉากและพล็อตเรื่อง ทั้งส่วนที่เป็นวรรณกรรมก็มี หรือส่วนที่เป็นเรื่องราวปัจจุบันก็มี

“...เขาจะเป็นอีกแบบหนึ่งเลย แต่การ์ตูนพวกนี้บางทีก็อิงประวัติศาสตร์ บางทีอิงวรรณกรรม อย่างโปเียโปโลเีย ลักษณะแนว ๆ นั้น หรือลักษณะเป็นปัจจุบัน เช่นนางแบบ จะไม่ใช่เรื่องกำลังภายใน แต่เป็นชีวิตประจำวันของทางฮ่องกงอะไรอย่างนั้น...”

ส่วนกลุ่มผู้บริโภคที่ทางสำนักพิมพ์มองว่าเป็นกลุ่มเป้าหมายในการขายสินค้า คุณเก่งได้สะท้อนให้เห็นว่าการบริโภคการ์ตูนของสำนักพิมพ์บุรพัฒน์นั้น มิได้จำกัดอยู่เพียงเด็กและเยาวชน แต่มีกลุ่มเป้าหมายอยู่ที่ผู้บริโภควัยทำงาน ซึ่งมีช่วงอายุ ๓๐ - ๔๐ ปีอยู่ด้วย โดยคุณเก่งมองว่า คนในวัยทำงานกลุ่มนี้ เป็นกลุ่มที่เติบโตมาพร้อมกับวัฒนธรรมการอ่านการ์ตูนที่เข้ามาในเมืองไทย และเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้วัฒนธรรมการอ่านการ์ตูนและตลาดการ์ตูนในประเทศไทยมีความกว้างขวางและขยายตัวมากขึ้น

“...เรามองวัยที่บริโภคการ์ตูน ก็คือ วัยรุ่นจนถึงวัยทำงาน ๓๐ กว่า ต้องบอกว่ามันขยายขึ้นเพราะว่า วัฒนธรรมการอ่านการ์ตูนอยู่ในบ้านเรามาหลายปีแล้ว คนที่เป็นเด็กที่อ่านการ์ตูนยุคแรก ๆ ที่เข้ามาเมืองไทย ก็โตเป็นผู้ใหญ่วัยทำงาน ๓๐ - ๔๐ ไปกันหมดแล้ว ฉะนั้นตั้งแต่เด็กวัยรุ่นวัยเรียน มัธยม ประถมปลายที่อ่านการ์ตูนรู้เรื่องแล้วจนถึงวัยทำงาน คือกลุ่มเป้าหมายของเรา...”

คุณปิยรัตน์ พินิจประภา หรือ คุณฝน เจ้าหน้าที่ภาษาต่างประเทศ กองบรรณาธิการฝ่ายสร้างสรรค์ สำนักพิมพ์แจ่มใส ผู้ที่มีส่วนในการบุกเบิกตลาดนิยายจีน “มากกว่ารัก” ของสำนักพิมพ์ ตั้งแต่เริ่มต้น เล่าให้ฟังถึงที่มาที่ไปทางสำนักพิมพ์แจ่มใส หันมาให้ความสนใจและนำวรรณกรรมจีนร่วมสมัยเข้ามาแปลและจัดจำหน่าย เพื่อเป็นการเพิ่มและขยายพื้นที่ตลาดนิยาย ซึ่งจากเดิมสำนักพิมพ์แจ่มใสให้ความสนใจอยู่ที่นิยายจากประเทศเกาหลี ซึ่งกำลังเป็นกระแสความนิยมอย่างมากตามความนิยมของการฉายละครซีรีส์จากประเทศเกาหลีในสังคมไทย จนประสบความสำเร็จอย่างสูงในแง่ของการตลาด แต่เมื่อเวลาผ่านไปกระแสของความนิยม “เกาหลี” เริ่มซบเซาลง เป็นช่วงเวลาที่คุณฝนเริ่มเข้ามาทำงานกับสำนักพิมพ์แจ่มใส และได้รับ

โอกาสให้มองหาแนวทางนิยายใหม่ ๆ มาจัดจำหน่าย โดยจะต้องให้มีความสอดคล้องกับแนวทางของสำนักพิมพ์ที่เน้นนิยายรัก ตามความนิยมของกลุ่มผู้อ่าน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง

“...ทางบริษัทอยากได้อะไรใหม่ ๆ แล้วตอนนั้นฝนเพิ่งเข้ามาพอดี...ทางแจ่มใส
ให้โอกาสตอนนั้นก็มาเริ่มเลย เริ่มหา content เกี่ยวกับภาษาจีน คือนิยายจีน...”

โดยในช่วงแรก การเข้ามาของนิยายจีน ยังมีจำนวนไม่มากนัก การจัดพิมพ์ก็จะนำไปอยู่ในกลุ่มหมวดนิยาย Jamsai Love series แนว Sweet Asian บ้าง หรือ Dreamland of Love² บ้าง แต่เพราะมีต้นฉบับของเรื่องที่จะนำมาแปลไม่มาก เนื่องจากนิยายจีนในช่วงเวลานั้นที่ได้มา เมื่อตัดขอบเขตวรรณกรรมแนวกำลังภายในออกไป ก็พบว่าในสาธารณรัฐประชาชนจีน หรือจีนแผ่นดินใหญ่นั้น มีผู้เขียนในแนวทางที่สำนักพิมพ์ต้องการอยู่น้อย จึงมีการค้นหาตลาดต้นฉบับในประเทศกลุ่มวัฒนธรรมจีนอื่น ๆ ซึ่งพบว่า ไต้หวัน มีการเติบโตของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยอยู่มาก และมีหลากหลายแนว รวมทั้งแนวรัก ซึ่งเป็นแนวที่ทางสำนักพิมพ์ต้องการ

“...(นิยายในช่วงแรก) ก็จะเป็นแนวคล้าย ๆ *fantasy* แล้วมีกำลังภายในนิด ๆ พระเอกเป็นเซียนเทพ คือมันไม่ได้เน้นฉากต่อสู้ จะเน้นความรัก เพียงแต่ว่าใส่ความเป็นจีนลงไป ซึ่งตอนนั้นจีนก็ออกตัวดี แต่มีที่ยืนลำบาก เพราะต้องมองว่าคนอ่าน *fantasy* มันยังน้อยอยู่ แล้ว content มันก็น้อยด้วย ที่เมืองจีนเอง คนที่เขียนแนวให้มันหวานจับใจ ไม่กำลังภายในจำ มันยังน้อยอยู่ ก็เลยลองเปลี่ยนฟากมาทางไต้หวัน คือตอนแรกเราหันไปทางจีนอย่างเดียว ซึ่งไต้หวันตลาดใหญ่มากในการหาต้นฉบับ...

² นิยายของสำนักพิมพ์แจ่มใส จะมีการจัดแบ่งกลุ่มตามแนวทางของนิยาย ออกเป็นหลายกลุ่ม ในปัจจุบันแบ่งออกได้เป็น ๕ กลุ่ม คือ

ความรู้สึกดี ๆ ที่เรียกว่ารัก - เรื่องสั้นรวมเล่ม และนิยายแนวเรื่องรักโรแมนติก

Jamsai Love Series - นิยายรักวัยรุ่น แนวรักสดใส มีเอกลักษณ์คือ การใช้สัญลักษณ์แสดงความรู้สึก (emotion) แสดงความรู้สึกร่วมบรรยาย

Dreamland of Love - นิยายแนวแฟนตาซี มีฉากและตัวละครเหนือจริง

มากกว่ารัก - นิยายแปลแนวจีนย้อนยุค จากต่างประเทศ

Sweet Asian - นิยายรักที่แปลมาจากจีน เกาหลี ญี่ปุ่น หรือเป็นผลงานของนักเขียนไทย แต่มีลักษณะเป็นนิยายจีน เกาหลี ญี่ปุ่น หรือนำบทประพันธ์ต้นฉบับของซีรีส์ยอดนิยมของประเทศเกาหลีมาจัดพิมพ์.

มันน่าจะเป็น choice ใหม่สำหรับคนอ่านที่ชอบแนวจินโบลาน แล้วก็อยากได้บรรยากาศแบบรักก็รักก็เบา ๆ ไม่ต้องกำลังภายใน...เนื้อหามันเป็นนิยายรักหวาน ๆ เบา ๆ มีจุดให้ยิ้มได้ หัวเราะได้ ไม่ใช่แค่รักอย่างเดียว...มันต้องเป็นอย่างที่เราต้องการคือ ไม่ได้เน้นกำลังภายใน เป็นเรื่องความรัก แต่มีบรรยากาศ บางทีก็เป็นเรื่องอิงประวัติศาสตร์...ตอนคิดชื่อแนวว่าจะให้ชื่อแนวว่าอะไร ... อ่านแล้วมันได้มากกว่าคำว่ารัก มันมีทุกอารมณ์ ก็เลยได้ “มากกว่ารัก” ขึ้นมา”

ความกว้างขวางของนิยายกลุ่มนี้ ที่คุณผออธิบายให้เห็น พบว่าความกว้างขวางของตลาดนิยายจีนกลุ่มแนวมากกว่ารักนี้ นอกจากจะมีความเติบโตมากในตลาดได้ทุกวัน ยังมีการส่งจำหน่ายไปยังประเทศซึ่งใช้ภาษาจีน อย่างฮ่องกงอีกด้วย

“ทางได้หันส่งต้นฉบับไปให้อ่องกงพิมพ์ คือ บางสำนักพิมพ์เขาจะมีโรงพิมพ์ที่ไต้หวันด้วย เพราะฉะนั้น content จากไต้หวันจะส่งไปให้อ่องกง เพียงแต่เปลี่ยนรูปเล่ม เขาจะเปลี่ยนรูปเล่มคือหน้าปก ไม่เหมือนกัน แต่เขาใช้ภาษาจีนตัวเต็มเหมือนกัน...”

ซึ่งในช่วงแรกที่มีการเปิดตัวนิยายในกลุ่มนี้เข้าสู่ตลาด แม้ว่าทางสำนักพิมพ์แจ่มใสจะมีกลุ่มผู้อ่านที่ติดตามผลงานอยู่แล้ว ทางสำนักพิมพ์ก็ยังคงอาศัยช่องทางต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่สำคัญที่ถูกพิจารณาคือ งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ซึ่งถือเป็นพื้นที่ที่ผู้อ่านให้ความสนใจมากที่สุด

“ถ้าจะเปิดตัวต้องเปิดในงานหนังสือดีกว่า เพราะจะได้คนที่มาร่วมงาน ได้เห็น Product ใหม่ ก็จะมีกิจกรรมเปิดตัวเหมือนเป็นงานเปิดตัวแบบเป็นพื้นที่...ภายในกิจกรรมในงานหนังสือก็จะมีกิจกรรมร่วมหลาย ๆ อย่าง เช่น แจกทดลองอ่าน ตัดมา ๓ - ๔ บทแรกเพื่อให้ลองดูก่อน เพราะเชื่อว่าหลายคนมองภาพนิยายจีนย้อนยุคเป็นกำลังภายใน ก็มีการเล่นเกมส์ เพื่อให้คนได้รับรู้ได้เยอะ...”

ในแง่การตลาดในสังคมไทย ความโดดเด่นของนิยายจีนในกลุ่ม “มากกว่ารัก” ของสำนักพิมพ์แจ่มใส นั่นคือ รูปแบบปกที่เป็นเอกลักษณ์ โดยจะเป็นรูปผู้หญิงในชุดจีนย้อนยุค ในอิริยาบถต่าง ๆ โดยที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องข้างในแต่อย่างใด

ส่วนแนวเรื่องของนิยายในกลุ่ม “มากกว่ารัก” นั้น จะเป็นเรื่องราวที่ใช้ฉากและช่วงเวลาย้อนยุคแทบทั้งสิ้น อาจจะมีความเห็นจริงผสมเข้ามา การกล่าวถึงประวัติศาสตร์ไม่ได้มีความเคร่งครัดนัก มีทั้งช่วงเวลาที่ยอมรับกัน แต่ก็ยังมีเรื่องที่ใช้ช่วงเวลาและบุคคลจริงในประวัติศาสตร์มาประกอบเรื่องด้วย

ความน่าสนใจประการหนึ่งซึ่งคุณฝนให้ความเห็นว่า ทำให้นิยายจีนในแนวมักกว่ารักมีความโดดเด่นอีกประการหนึ่งคือ ความหลากหลายของตัวละครที่เป็นตัวเดินเรื่อง ซึ่งมีความหลากหลายแม้อยู่ในฉากของสังคมจีนโบราณ แต่ตัวเอกก็ไม่จำเป็นต้องเป็นจอมยุทธ์ อย่างในนิยายจีนที่ผู้อ่านคุ้นเคยกัน แต่สามารถประกอบอาชีพอะไรก็ได้ในสังคม

“ ส่วนใหญ่บรรยากาศจะเป็นจีนโบราณ อาจจะมีเรื่องอภินิหารเข้ามาแทรกบ้าง (มีกำลังภายในนิดหน่อย) มีพระเอกเป็นจอมยุทธ์ได้ มีลูกค้าช่วยแบ่งให้เรารู้ว่า ถ้าจะแยกก็มีเรื่องของอาชีพ ตัวละครเองจะทำงานมีอาชีพ เช่น เป็นเจ้าของโรงเตี๊ยม บ้างละ เป็นคนหมักสุราบ้างละ เป็นพ่อค้าเกลือบ้างละ ทุกคนจะดูดีมีฐานะทางสังคมระดับหนึ่งที่ดีอยู่แล้วไม่เลือนลอย ทุกคนมีอาชีพ ทำให้รู้สึกว่ามีอะไรที่น่าสนใจ ... ”

ซึ่งประเด็นนี้ อาจกล่าวจากบทสัมภาษณ์ของคุณฝนได้ว่า นิยายกลุ่มนี้มีเสน่ห์อีกประการหนึ่งในฐานะของการเป็นพื้นที่สร้างมุมมองใหม่ทางวัฒนธรรมจีนแก่ผู้อ่าน ด้วยการสอดแทรกวัฒนธรรมซึ่งเป็นเรื่องในชีวิตประจำวันเข้าไปในวิถีชีวิตของตัวละคร

“(กลุ่ม “มากกว่ารัก” เสน่ห์ของมันก็คือ) แรงทางด้านวัฒนธรรม พอมันเป็นเรื่องของจีนโบราณ แล้วถูกแทรกด้วยวิถีชีวิตในแบบโบราณ ผู้หญิงที่ไม่เหมือนเด็กผู้หญิงสมัยนี้ เขาก็จะมีความคิดในแบบโบราณแบบหนึ่ง หรือพระเอก หรือตัวละครอื่น ๆ หรือแม้แต่ที่บอก เป็นอาชีพพ่อค้าเกลืออย่างนี้ สมัยนี้เกลืออาจจะแพงไปหมด แต่พ่อค้าเกลือนี้หล่อมาก มันมีแง่มุมด้านวัฒนธรรมซ่อนอยู่ เช่น ผู้หญิงจีนสมัยโบราณ เรื่องแต่งงานเป็นเรื่องแปลกใหม่ ตื่นเต้น เป็นเรื่องที่ไม่รู้จัก หรือว่าในเรื่องนางเอกไม่เคยไปไหน อยากเดินทางล่องเรือไปดูโลกกว้าง ซึ่งในโลกไซเบอร์ฉันจะไปไหนก็ได้ เข้าอินเทอร์เน็ตนิดเดียวก็รู้แล้วหน้าตา ... เป็นอย่างไร แต่ฉันนี่คือฉันอยากไป แล้วก็พยายามที่จะเสาะหาวิธีทางไป ออกแนวคุณหนู...”

ทัศนคติและความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อวรรณกรรมจีนร่วมสมัย ประเภทนิยาย:

ภาพสะท้อนจากผู้อ่านนิยายกลุ่ม “มากกว่ารัก”

ดังที่ผู้ศึกษาแสดงให้เห็นการได้มาซึ่งผู้ให้ข้อมูลแล้วในบทที่ ๓ กลุ่มผู้อ่านที่ได้มานั้น ได้ยืนยันให้ผู้ศึกษาได้เห็นถึงความเติบโตและความเหนียวแน่นของผู้อ่านวรรณกรรมจีนร่วมสมัยของสำนักพิมพ์แจ่มใส กลุ่ม “มากกว่ารัก” ได้เป็นอย่างมาก โดยผู้อ่านในกลุ่มนี้ที่ให้ความสนใจเข้าร่วมให้ข้อมูลและสนทนากับวรรณกรรมจีนกลุ่มนี้ค่อนข้างมาก ซึ่งผู้ศึกษาก็ทำการคัดเลือกจากการตอบคำถามคัดกรองเพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลที่ตรงตามความต้องการที่สุด³ ซึ่งมีทัศนคติและความคิดเห็นที่น่าสนใจดังนี้

กนกวรรณ วงศ์อัครฤทธิ์ (พลอย) อายุ ๒๔ ปี ปัจจุบันทำงานเป็นพนักงานบริษัทเอกชน พลอยถือเป็นกลุ่มผู้อ่านที่ติดตามอ่านนิยายในกลุ่ม “มากกว่ารัก” ของสำนักพิมพ์แจ่มใสมาตั้งแต่ราวปี พ.ศ. ๒๕๕๑ เรียกว่าเป็นผู้อ่านกลุ่มที่ติดตามผลงานมาตั้งแต่ในช่วงต้น ๆ ที่นิยายกลุ่มนี้เปิดตัวเข้าสู่ตลาด และเป็นผู้่านที่อธิบายถึงตัวเองว่านิยายกลุ่มนี้เข้ากับความชอบและความต้องการของตนเองมากที่สุด

“ไม่ชอบอ่านแบบพวกยุทธภพ...เกาหลีไม่ค่อยชอบ ญี่ปุ่นมีนิดหนึ่ง มีเรื่องเดียวที่ชอบมากคือ *Be with You* ที่มาทำเป็นหนัง ก็จะเป็นอีกแบบหนึ่ง ญี่ปุ่นก็ไม่ค่อยได้ไปโลดแล่นเท่าไร ที่ใกล้ชิดก็จีน แม้กระทั่งของไทยเองก็ยังไม่ค่อยอ่าน ไม่รู้จัก ไม่เมืองเดิม ทมยันตี เลยถ้าสมมติหนังสือของเขาเหล่านั้นไม่เอามาทำเป็นละคร...”

นอกจากนิยายกลุ่ม “มากกว่ารัก” แล้ว พลอยยังติดตามอ่านผลงานในกลุ่ม *cookie* (ซึ่งเป็นนิยายจีนแปล แต่เรื่องราวในเรื่องจะใช้ฉากเป็นวิถีชีวิตในยุคปัจจุบัน) อยู่บ้าง แต่มีความสนใจในนิยาย ๒ แนวนี้ ด้วยความรู้สึกในการเลือกอ่านแตกต่างกัน โดยพลอยอธิบายว่า

“ถ้าเป็น “มากกว่ารัก” มันจะเป็นแนวย้อนยุค แต่ *Cookie* จะเป็น *Contemporary* ร่วมสมัยแบบเป็นชีวิตในยุคปัจจุบันที่ผู้อ่านสามารถ *identify* หรือ *appropriate* ตัวเองเข้ากับเนื้อเรื่องได้ แต่ “มากกว่ารัก” จะให้ความรู้สึกที่ *exotic* คือเราอยากรู้ว่าชีวิตในแผ่นดินในยุคนั้น อย่างยุคโบราณมันเป็นอย่างไร เขามีขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างไรบ้าง ความรู้สึกมันจะต่างกันอย่างนี้มากกว่า”

³ ดูรายละเอียดของการเขียนแนะนำตัวของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละท่านใน ภาคผนวก.

โดยพลอยให้เหตุผลถึงจุดดึงดูดของนิยายจีนที่มีต่อเธอเมื่อครั้งแรกที่เจอของทั้ง ๒ กลุ่มนี้ว่า ความดึงดูดใจครั้งแรกที่ทำให้เลือกหยิบนิยายมากกว่ารักขึ้นมาอ่านคือ ปก ซึ่งเป็นรูปหญิงสาวในชุดจีนโบราณ ก่อนที่จะหยิบขึ้นมาเพื่ออ่านเรื่องย่อและเห็นว่า แปลกใหม่ น่าสนใจ ในขณะที่ให้เหตุผลดึงดูดตัวเองในการเลือกและติดตามอ่านนิยายกลุ่ม cookie ว่า เป็นเพราะเนื้อเรื่องมีตัวละครในวัยเดียวกับเธอ

ความยาวนานในการติดตามนิยายจีนของเธอ เรียกได้ว่า เธอมีความชื่นชอบนิยายกลุ่มนี้และติดตามมาอย่างเหนียวแน่น สะท้อนให้เห็นผ่านการตอบคำถามผู้ศึกษาว่า เธอหานิยายอ่านด้วยวิธีซื้อหรือเช่าตามร้านหนังสือว่า

“...ซื้อ ไม่เคยเช่า ทุกวันนี้มีเยอะมาก “มากกว่ารัก” มีเกือบทุกเล่มเลย Cookie ยังมีน้อยกว่า”

พลอยให้เหตุผลที่มีความสนใจติดตามนิยายกลุ่ม “มากกว่ารัก” เพราะเห็นว่ามีเนื้อหาสนุกครบรส ทั้งเรื่องความรัก การผจญภัย ตลก และความไม่สมหวัง โดยการเลือกซื้อนิยายในกลุ่มนี้ของพลอย จะให้ความสำคัญกับเนื้อหาของเรื่อง มากกว่าที่จะติดตามผลงานโดยยึดติดกับนักเขียน หรือผู้แปล สะท้อนผ่านทัศนะของเธอต่อผู้แปลของนิยายกลุ่มนี้ ที่เธอแสดงความคิดเห็นถึงพัฒนาการของผลงานแปล และรายชื่อ นิยาย ๑๐ อันดับที่ชื่นชอบ ที่พลอยใช้เขียนเพื่อแนะนำตัวเข้ามา⁴ ให้ผู้ศึกษาก่อนคัดเลือกมาให้สัมภาษณ์ จึงมีความหลากหลายทั้งผู้เขียน ผู้แปล และแนวเรื่อง

“ไม่ค่อยสนใจตัวนักเขียนหรือผู้แปลเท่าไร...จะสังเกตเห็นว่าแปลยุคแรก ๆ จะไม่ค่อย smooth เท่าไร แต่นักแปลรุ่นหลังของ “มากกว่ารัก” ลักประมาณปี ๒๕๕๓ เป็นต้น แปลดีขึ้นเยอะมาก...ดูแค่ปกหลัง ถ้าเรื่องมันถูกจริตกับเราก็ออเลย ไม่ได้คิดอะไรมาก เพราะเราอ่านจบก็ต้องมาตัดสินมันอีกที”

พลอยได้สะท้อนสิ่งที่ได้รับจากการอ่านนิยายจีนร่วมสมัยว่า นอกจากความสนุกแล้ว สิ่งที่พลอยได้รับ คือ การได้รับรู้ รับประทานอาหารในประวัติศาสตร์จีนยุคโบราณที่เธอมีความสนใจในเบื้องต้นอยู่แล้ว ผ่านตัวละครและการดำเนินเรื่อง ตลอดจนสิ่งที่สอดแทรกอยู่ในการแสดงออกและการกระทำของตัวละคร

“...บรรยายกระทั่งแต่งกายอย่างไร หรือว่ามีภูมิปัญญาอะไรบางอย่างที่เขาสอดแทรกในนั้น เช่น การชูดกกวาซา หรือว่าการทำอาหาร ซี่มั่ว คิดว่าเป็นภูมิปัญญาของยุคนั้นจริง ๆ ...ได้เรียนรู้ในแง่ที่อารยธรรมมนุษย์ก็มีแบบนี้”

⁴ ดู ภาคผนวก.

นอกจากนั้น ยังรับรู้ได้ถึงสิ่งที่เป็นค่านิยมในสังคมจีนที่แสดงออกผ่านตัวละคร

“... “มากกว่ารัก” มันจะมี character ของผู้หญิง ทั้งที่แก่นแก้ว เรียบร้อย แต่
สุดท้ายแล้วพอเข้าถึงเรื่อง sex เธอเป็นคนไร้เดียงสา จะไม่มีผู้หญิงที่กร้านโลก ซึ่ง
เรารับรู้ได้ว่าเป็น establishment อะไรบางอย่างที่สังคมของผู้ใช้ภาษาจีนยัง
ต้องการรักษาคุณค่านี้ไว้อยู่”

โดยข้อสรุปที่พลอยกล่าวกับผู้ศึกษา คือ “สรุปสั้น ๆ ว่า ชอบอ่านนิยายแปลจีนเพราะมัน introduce
เราไปสู่อีกโลกหนึ่ง ทำให้รู้จักวัฒนธรรมจีนมากยิ่งขึ้นค่ะ”

ภาลิตา ทองเชื้อ (ปี) อายุ ๒๔ ปี เป็นผู้อ่านอีกคนที่ติดตามผลงานนิยายจีนในกลุ่ม “มากกว่ารัก” มา
ตั้งแต่ช่วงแรก ๆ ของการเปิดตัวเข้าสู่ตลาด ราวช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งพื้นฐานของปี เธออธิบายตัวเองว่าเป็น
คนที่ชอบอ่านหนังสือประเภทวรรณกรรมอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นประเภทวรรณกรรมเยาวชน หรือนิยายของ
แจ่มใส ซึ่งเธอติดตามผลงานในกลุ่ม “ความรู้สึกดี...ที่เรียกว่ารัก” (ซึ่งเป็นนิยายซึ่งแต่งโดยนักเขียนชาวไทย)
มาอยู่บ้าง

ความประทับใจแรกที่มีต่อวรรณกรรมจีนแนว “มากกว่ารัก” คือ รูปปก การตั้งชื่อเรื่อง และเรื่องย่อ
ตามลำดับ ซึ่งเธอให้คำอธิบายว่า

“หน้าปก ผู้หญิงสวย ดูชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องมันไม่เหมือน series เรื่องอื่น ๆ ของ
แจ่มใส ซึ่งจะไม่สนใจ แต่นิยาย “มากกว่ารัก” จะเป็นชื่อให้ภาษาที่ค่อนข้าง
สละสลวยกว่า แล้วก็เปลี่ยนพลิกไปอ่านด้านหลัง จะเลือกจุดเด่นตรงเรื่องย่อ
ด้านหลัง

และเธอยังให้เหตุผลเพิ่มเติมว่า “โดยส่วนตัวชอบอะไรที่มันเป็นอดีต...ชอบจีนโดยส่วนตัวอยู่แล้ว
เพราะว่าดูหนังจีนตั้งแต่เด็ก ๆ ด้วยก็เลยรู้สึก concern ”

เธอแสดงความคิดเห็นว่า การอ่านนิยายกลุ่มนี้นั้น นอกจากความสนุกแล้ว ตัวเธอยังได้รับความรู้ และ
ทัศนคติอีกด้านที่สอดแทรกอยู่ในหน้านิยาย ที่ไม่สามารถเจอในการอ่านหรือเสพสื่อชนิดอื่น

“ความรู้เพิ่มเติมจะส่วนใหญ่จะมีตรง footnote ที่เขาทำไว้ เช่น คำศัพท์นี้เขาก็
จะแปลว่า เป็นคำในตำนานมาจากเรื่องนี้ แปลว่าอะไร ก็เป็นความรู้ที่เห็นได้ชัด

ส่วนเรื่องอื่นที่นิยายแสดงให้เห็นคือ ผู้หญิงมีการ react หรือ response กับสิ่งที่ผู้ชายทำอะไร ซึ่งผู้หญิงเป็นแม่บ้าน แต่งงาน ผู้ชายมีหน้าที่เลี้ยงดู ความจริงแล้ว “มากกว่ารัก” ทำให้เราเห็นว่า ความคิดของผู้หญิงคือทัศนคติที่มีต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น ผู้ชายจะมาควบคุมฉันเพื่อเป็นอะไรสักอย่าง เขาก็จะมี action ว่า ผู้หญิงก็ไม่ได้อยากจะยอม ที่ฉันยอมเพราะฉันรักเธอ อะไรทำนองนี้”

ซึ่งความรู้บางเรื่องที่แทรกอยู่ในนิยาย ก็มีส่วนกระตุ้นให้เธอค้นคว้า และหาความรู้เพิ่มเติม โดยเฉพาะเรื่องราวและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ซึ่งถูกยก หรือนำมาใช้ในนิยาย

“เห็นประวัติศาสตร์บางส่วนที่ทำให้เราอยากค้นหาต่อไป... เกี่ยวกับในวัง คนนี้เป็นฮ่องเต้คนที่เท่าไร หรือว่าชั้นที่นี้อยู่ในราชวงศ์นี้ ชื่อนี้ เขาทำอะไรมาบ้าง...”

สิ่งที่ทำให้เธอรู้สึกวานิยายในกลุ่มมากกว่ารักนี้ มีความน่าสนใจกว่าวรรณกรรมประเภทอื่น ๆ คือ “ความธรรมดา” ของตัวละครที่ดำเนินอยู่ในเรื่อง ซึ่งถูกกำหนดให้มีอารมณ์ ความรู้สึกไม่ว่าตัวละครจะมีฐานะ หรืออาชีพที่เหนือกว่าผู้อื่นก็ตาม

“เพราะเขาไม่ได้... อวย ไม่ได้เวอร์มาก ถึงเขาจะเป็นจอมยุทธ์ หรือพระราช แต่เขาก็มีความรู้สึกที่เหมือนกับมนุษย์ธรรมดา...”

อรรถอรองค์ คงเทพ (กิฟท์) แนะนำตัวเองว่า เป็นผู้อ่านที่อ่านวรรณกรรมได้ทุกแนว ขึ้นอยู่กับเนื้อหาว่ามีความน่าดึงดูดหรือน่าสนใจเพียงใด ซึ่งวรรณกรรมจีนร่วมสมัยที่เธอให้ความสนใจในปัจจุบันคือ งานในหมวดแฟนตาซี ของสำนักพิมพ์ Enter (สำนักพิมพ์ในเครือสำนักพิมพ์แจ่มใส) และแนวรักโรمانซ์ (romance) ของงานนิยายกลุ่ม “มากกว่ารัก” และ “ความรู้สึกดี...ที่เรียกว่ารัก”

นอกจากนั้น กิฟท์ยังมีความสนใจในการอ่านการ์ตูนหลากหลายประเภท โดยเธออธิบายว่าเธออ่านงานการ์ตูนได้ทุกแนวยกเว้นการ์ตูนแนวกีฬาและแนวต่อสู้หนักเลง ทำให้การ์ตูนส่วนหนึ่งที่เธออ่าน ดังนั้นการ์ตูนบางเรื่องที่เธอเลือกอ่าน จึงมีส่วนที่เป็นวรรณกรรมที่เธอคุ้นเคย อาทิ มังกรหยก เป็นต้น

ซึ่งเหตุผลที่เธอชอบวรรณกรรมจีน เธอให้คำอธิบายโดยกล่าวถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่อง “วัฒนธรรม” ซึ่งแสดงให้เห็นถึงขนบธรรมเนียม ความเชื่อและการแสดงออกที่แตกต่างไปจากสังคมไทย

“เราเห็นอะไรในนิยายจีนแปล อย่างแรกคือ วัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นอันไหนก็ตาม ก็จะมี scope ของวัฒนธรรม ที่เห็นได้ชัด บางเรื่องส่วนใหญ่ อันแรกที่เราอ่าน

บ่อย ๆ ก็คือแจ่มใส อย่างแรกที่เราเห็นคือ วัฒนธรรม ทั้ง ๆ ที่ผู้หญิงจะเป็นตัวเอก
เกือบทุกเรื่อง แต่สิ่งที่เห็นคือเขายังคง scope วัฒนธรรมว่าชนบทธรรมเนียมของ
ผู้หญิงจีน ลูกสาวเหมือนโดนขายไปเป็นทาสให้บ้านอื่นเขา พ่อแม่ไม่มีเงินก็ขายลูก
ขายตัวเองเอาไว้ทำศพพ่อแม่ เราจะเห็นได้ในสังคมจีนว่าเป็นการยอมรับว่าเรื่องนี้
มันสามารถเป็นไปได้นะ... (การแสดงถึง) นิสัยความรักพี่รักน้องของเขา มันเป็น
สังคมที่เขาช่วยเหลือเกื้อกูลกันทั้งในฐานะที่เป็นครอบครัวเดียวกัน เป็นคนที่อยู่ร่วม
ในสังคมที่เขารู้สึกว่าเป็นสังคมของเขา เขจะมีตรงจุดนี้ที่สะท้อนออกมาให้เห็นว่า
เพราะอะไรคนจีนถึงมีธุรกิจเอื้อเพื่อทุกวันนี้ เพราะว่ามันมีสิ่งนี้ที่ปรากฏอยู่ในนิยาย
ที่เราเห็น คนนี้เดือดร้อน ถึงเขาเป็นแค่พี่น้องร่วมสาบานแต่เขาช่วยจริงจัง ก็จะมี
ตรงจุดนี้ แล้วก็มีประเพณีวัฒนธรรม เช่น งานเทศกาลโคมไฟซึ่งมันจะมีเกร็ดเล็ก
เกร็ดน้อย”

สิ่งที่กิฟท์อธิบายถึงแรงดึงดูดของนิยายประเภทนี้ต่อตัวเธอ ประการหนึ่งคือ “ความธรรมดา” ของตัว
ละคร ซึ่งเธอมองว่า เปรียบเสมือนการได้ทำความรู้จักเพื่อนที่เป็นคนธรรมดา แต่เมื่อรู้จักกันมากขึ้น ก็พบว่า
มีความน่าสนใจดึงดูดให้น่าติดตามมากขึ้น เป็นจุดที่สร้างแรงดึงดูดให้เธอติดตามงานแนวนี้อย่าง

“...ก็คงเป็นนางเอกที่เป็นคนธรรมดา แต่เขาจะมีความสามารถพิเศษอะไรอย่าง
หนึ่งที่ทำให้เรารู้สึกสนใจ ...คิดว่ามันใกล้เคียงกับคนธรรมดา จริง ๆ เรารู้จักเพื่อน
บางคน ไม่เห็นมีอะไรเลย ดูไม่ใช่คน popular แต่พอรู้จัก มีความสามารถแบบนี้
ด้วยหรือ ก็เลยรู้สึกว่า มันดู real นิดหนึ่ง มันจะไม่ผิดตรงที่มีความสามารถพิเศษที่ดู
เวอร์ ๆ แต่เป็นคนที่เราคิดว่า เราคงเป็นนางเอกได้ในชีวิตจริง...”

ด้วยความชื่นชอบนิยายของสำนักพิมพ์แจ่มใส ทำให้กิฟท์เคยสมัครเข้าไปทำงานพิเศษกับสำนักพิมพ์นี้
ในช่วงงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ในช่วงที่เธอยังเป็นนักศึกษาปริญญาตรีอยู่ ในช่วง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งการ
คัดเลือกเข้าทำงานของสำนักพิมพ์แจ่มใส นั้น ผู้ที่ได้รับการคัดเลือก จะต้องผ่านการคัดเลือกที่เข้มข้น เพื่อสรร
หาผู้ชายซึ่งจะถูกเรียกว่า “แจ่มแจ๋ว” ซึ่งจะต้องทำหน้าที่สนทนาและตอบคำถามเกี่ยวกับนิยายของสำนักพิมพ์
ได้เป็นอย่างดี ซึ่งกิฟท์เล่าถึงประสบการณ์ช่วงนั้นว่า เธออ่านนิยายของสำนักพิมพ์นี้มากและเป็นคนที่ชอบ
สนทนากับผู้อื่นอยู่แล้ว การได้เข้าไปทำงานนี้ก็เหมือนกับได้ไปคุยแลกเปลี่ยนกับเพื่อนที่มีความสนใจในเรื่อง
เดียวกัน

“...ที่อื่นเราไม่ได้อ่านของเขาเยอะขนาดแจ่มใส แล้วให้เราขายอะไรที่เราไม่รู้จัก
ก็ขายไม่ออก ซื้อมาห้คะ สนุกนะคะ แค้นมันไม่ได้อะไร มันไม่น่าสนใจ...เป็นคนขาย
ที่ชวนคุย เขาชวนเราคุย เราก็ชวนเขาคุย...ก็เลยไปแลกเปลี่ยนกับเขา ก็คุย เหมือน
เราเจอคนคอเดียวกัน ก็แนะนำบ้าง...”

นอกจากนั้น กิฟท์ยังมีกิจกรรมในกลุ่มเพื่อนที่ติดตามอ่านงานในแนวทางเดียวกันนี้ โดยมีการติดต่อ
สนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของนิยายในกลุ่ม “มากกว่ารัก” และเปิด
การสนทนาที่กิฟท์เรียกว่าเป็นการวิจารณ์เชิงลึก เพื่อความสนุกสนาน

“เคยเป็นเพื่อนที่เคยทำงานด้วยกันแล้วก็ยังติดต่อกันอยู่ เจอกันบ่อยมาก ก็จะ
เอาหนังสือมาแลกเปลี่ยนกัน ...แล้วจะมีน้องกับพี่คนหนึ่งที่เขาชอบนิยายจีนมาก พี่
คนนี้จะเขาจะซื้อแจ่มใส “มากกว่ารัก” เกือบทุกเล่มเลย เราก็จะบอก เรื่องนี้สนุกนะ
พี่ซื้อมาอ่านหรือยัง ก็คุยกัน และมีน้องอีกคนที่เขาอ่าน คือ ๒ คนนี้อ่านเยอะกว่า
เราอีกนะ เขาก็จะบอกไปอ่านเรื่องนี้สิ เรื่องนี้สนุกมากเลยนะ ว่าเราอ่านเรื่องนี้หรือ
ยัง เขาอ่านเยอะมาก...แล้วก็จะมาวิจารณ์กัน นิยายอะไรก็ตาม ก็จะมาวิจารณ์กัน
เราไม่ได้คุยกันแค่ว่า เรื่องนี้สนุกนะ plot มันเป็นอย่างนี้ เรามีการวิจารณ์ในเชิงลึก
มากกว่า เหมือนกับการกลับไปนั่งเรียนในสมัยที่เราเป็นนักศึกษา แต่ไม่ถึงขนาดเอา
ปรัชญามาใช้...มันก็สนุก เป็นการวิพากษ์วิจารณ์”

สุมลทิพย์ แก้วมันธรรม (แดง) อายุ ๒๓ ปี ปัจจุบันทำงานเกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียเกี่ยวกับการ
การศึกษา ซึ่งแดงอธิบายถึงความชอบในการอ่านหนังสือของเธอว่า “เป็นคนชอบอ่านหนังสือแล้วก็ติดหนังสือ
มาก แม้ว่าทำงานเหนื่อยขนาดไหนก็ต้องอ่านสักหน่อยก็ยังดี” ซึ่งความรักในการอ่านของเธอทำให้เธอชอบอ่าน
หนังสือในทุกแนว แต่ด้วยข้อจำกัดเรื่องเวลาเมื่อเข้าสู่วัยทำงาน ทำให้นิยายเป็นทางเลือกในการอ่านของเธอ
เป็นหลัก ด้วยเหตุผลว่า การอ่านนิยายนั้น นอกจากให้ความบันเทิงแล้ว ก็ไม่ต้องใช้สมาธิในการอ่านมากเกินไป
ส่วนแนววรรณกรรมที่แดงให้ความสนใจนั้นมีทั้งของนักเขียนชาวไทย และวรรณกรรมแปล ซึ่งในส่วน
วรรณกรรมจีนนั้น เธอเล่าให้ฟังถึงความสนใจนิยายในกลุ่มนี้ที่เริ่มต้นจากนิยายแปลของสำนักพิมพ์แจ่มใสใน
กลุ่ม “ความรู้สึกดี...ที่เรียกว่ารัก” ซึ่งเธอแสดงความคิดเห็นว่า

“ในช่วงแรก... มันจะค่อนข้างใส่มากเลย แนวของแจ่มใส คือช่วงปีแรก ๆ ของ
นิยายกลุ่มนี้จะค่อนข้างเหมือนดูหนังได้วันทีนางเอกโง่แล้วพระเอกเพอร์เฟ็คท์

เหมือนอ่านการ์ตูนญี่ปุ่นมากกว่า ก็จะเป็นแนวนั้น ซึ่งไม่ใช่แนวที่แต่งอ่านอยู่ แต่ง
จะอ่านแนวที่อิงประวัติศาสตร์ เป็นพีเรียด”

จนกระทั่งในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่มีหนังสือในกลุ่ม “มากกว่ารัก” เข้าสู่ตลาด แต่งเล่าให้ฟังถึงความ
สนใจที่มีต่องานกลุ่มนี้ว่า

“เป็นช่วงที่แจ่มใสเริ่มทำมากกว่ารัก แล้วเราก็เริ่มหันไปดูมันก็น่าสนใจดี มันดู
แหวกตลาดกว่าอันอื่น ก็เลยลองอ่านดู แล้วหลังจากนั้นมากกว่ารักเป็นอะไรที่อ่าน
บ่อยกว่าอย่างอื่น กว่าแปลอื่น กว่าทุกเล่มที่แจ่มใสออก”

ซึ่งเมื่อได้รู้จัก และเริ่มหันมาให้ความสนใจกับกลุ่มนิยายจีนแปลในกลุ่ม “มากกว่ารัก” แต่งมองว่าเป็น
วรรณกรรมจีนที่ตอบโจทย์ความสนใจเธอได้เป็นอย่างดี เพราะสืบเนื่องจากความชอบหนังและละครจีน ทำให้
เธอเคยลองหยิบหนังสือกำลังภายในมาอ่าน แต่ก็รู้สึกไม่ชอบกับการแปลและวิธีใช้ภาษา แต่เมื่ออ่าน
วรรณกรรมในกลุ่มมากกว่า เธอแสดงความคิดเห็นว่า วิธีการแปลและการใช้คำนั้น มีความสวยงามตรงกับความ
ต้องการของเธอมากกว่า

“สาเหตุก็คือชอบหนังจีน เราก็เลยลองอ่านนิยายกำลังภายในดูว่าจะโอเคไหม
แต่พอได้ไปอ่านจริง ๆ แล้วไม่ค่อยโอเคเท่าไร เพราะสำนวนการแปลมัน
แปลก ๆ...แต่งว่าสำนวนของแจ่มใส การแปลในมากกว่ารักสมูทกว่า”

นอกจากสำนวนแปลถูกใจ และแนวเรื่องซึ่งเป็นแนวรัก ซึ่งเป็นแนวที่เธอโปรดปรานแล้วนั้น เหตุผลที่
เธออธิบายถึงความชอบนิยายจีนแปล โดยเฉพาะในแนว “มากกว่ารัก” นี้คือ เพราะมีการดำเนินเรื่องที่
ค่อนข้างกระชับ ไม่ยืดเยื้อมากเกินไป ทำให้อ่านสนุก ประกอบกับภาษาที่ใช้ กลิ่นอายของประเพณีและ
วัฒนธรรมที่สอดแทรกอยู่ในเรื่อง รวมถึงคำอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่อยู่ในเชิงอรรถในเนื้อเรื่อง ได้สร้าง
ความรู้และความน่าสนใจแก่นิยายเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเธอแสดงความคิดเห็นไว้อย่างน่าสนใจว่า

“ต่างคนต่างวัฒนธรรม เราไม่มีทางเข้าใจในทุกคำพูด ทุกการกระทำของเขาที่
เขาทำออกมาแล้วเรา หรือประโยคนี้ทำไมพูดออกมาแล้วต้องหัวเราะ ฉันไม่เข้าใจ
ว่าทำไมต้องหัวเราะ ถ้าเขาอธิบายว่าเป็นเพราะอย่างนี้ ๆ นะ มันเคยเกิดแบบนี้ขึ้น
ในประวัติศาสตร์ เขาเป็นตำนานเรื่องเล่า อ้อ ถ้าเป็นอย่างนี้เราคงหัวเราะ แต่ถ้าพูด
เฉย ๆ มีอะไรน่าสนใจหรือในประโยคนี้ ปล่อยผ่านไปไหม ถ้าแค่สำหรับแต่ง

เชิงอรรถมีประโยชน์...แต่ว่ามันสำคัญ คือจะอ่านนิยายแปลให้สนุก โอเคปล่อย
ผ่านก็ได้ ถ้าเราได้รับเพิ่มขึ้นอีกนิดหนึ่ง เราอาจมีอรรถรสเพิ่มขึ้นก็ได้”

อมรรัตน์ เหลืองสุรภิสกุล อายุ ๓๕ ปี เป็นผู้อ่านที่ให้คำอธิบายความชื่นชอบในการติดตามผลงาน
นิยายกลุ่ม “มากกว่ารัก” ว่า “เนื้อเรื่องลึกลับซึ้งกินใจ ตลก สนุก น่าอ่าน น่าติดตาม เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความ
รักแบบผู้ใหญ่ไม่ใช่แนววัยรุ่น ไม่ฉาบฉวย พล็อตเรื่องดี ไม่เยิ่นเย้อ กระชับ อ่านแล้วสร้างจินตนาการ”

อมรรัตน์เล่าว่า หลังจากที่มีโอกาสได้เห็นนิยายกลุ่มนี้ และมีความดึงดูดใจที่หน้าปกแล้ว และได้ลอง
อ่านก็เกิดความประทับใจต่อแนวเรื่องของนิยายกลุ่มนี้มาก โดยติดตามอ่านทุกเล่มที่ออกจำหน่าย โดยทั้งเช่าอ่าน
และซื้อเก็บไว้ ในเล่มที่มีความประทับใจมาก

“ไม่ได้เลือกเรื่องที่จะอ่านค่ะ คือจะอ่านทุกเล่มที่ออกจำหน่ายค่ะ เพราะชอบ
มากกว่ารักมาก แต่จะซื้อเก็บเฉพาะเรื่องที่ชอบมาก ๆ อยากรอ่านอีกสักรอบ”

ซึ่งนอกจากความสนุกสนานแล้ว เธอยังมองว่านิยายกลุ่มนี้ให้ความรู้สอดแทรกมาในเรื่องต่าง ๆ ทั้ง
เรื่องความรู้เรื่องภาษา การแต่งกาย อาหาร และประเพณีต่าง ๆ ที่ถูกนำมาเป็นส่วนหนึ่งของฉากและการ
ดำเนินเรื่อง

“ภาษา คือจะมีการแปลภาษาสอดแทรกตลอด ไม่ว่าจะเป็นชื่อคน สัตว์ อาหาร
การแต่งกาย ก็จะบอกเล่าเกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย รวมทั้งของใช้ เครื่องประดับ ถ้า
เป็นเรื่องเกี่ยวกับราชวงศ์ หรือชนเผ่าค่ะ อาหาร ก็จะมีการบอกคุณลักษณะ วิธีการ
ทำ รสชาติของอาหารหรือขนมสอดแทรกอยู่ด้วยเสมอ รวมถึงเหล่าชนิดต่าง ๆ ด้วย
นอกจากนั้นยังมีคำเปรียบเทียบกับ อย่างเช่น กินน้ำส้ม ก็คือหึง จะมีคำแบบนี้อยู่เสมอ
ประวัติศาสตร์ ก็จะมีการบอกและอธิบายในช่วงนั้น ให้ทราบว่ามีความเป็นมาอย่างไร
ประเพณี ส่วนใหญ่ก็จะเป็นเรื่องการแต่งงาน มีวิธีการและขั้นตอนอย่างไร”

ปรากฏการณ์ที่น่าสนใจอันเกิดจาก / เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในสังคมไทย

ลีลันในพื้นที่ของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในสังคมไทยจากนักแปลอิสระ “หลินโหม่ว”

เป็นนามแฝงของนักแปลอิสระ ที่ถือได้ว่าเป็นบุคคลที่ช่วยสร้างลีลันให้กับวงการแปลนิยายแปลจากภาษาจีนมาก ด้วยเพราะเป็นคนที่มีความสามารถในการคัดสรรเรื่องแปล และมีความเชี่ยวชาญในภาษาจีนแล้ว ยังมีความสามารถในการเลือกสรรภาษาไทยที่มาใช้ในการแปลมากอีกด้วย จึงเคยมีงานแปลร่วมกับสำนักพิมพ์ ซึ่งติดอันดับหนังสือขายดี อาทิ เรื่อง ราชาแห่งราชัน (จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์) มนตร์อสูร (จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์) จอมนางกบฏลี้ก (จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์) พิภพพญามังกร (จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์) BOSS จินตนาการพิสดาร (จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ happy banana) และยังมีการติดต่อซื้อลิขสิทธิ์ของต้นฉบับมาทำการแปล และจัดจำหน่ายเอง โดยประกาศจำหน่ายทั้งในรูปแบบ Pre order⁵ และจำหน่ายตามปกติ ภายใต้ชื่อสำนักพิมพ์สุริย์พร ซึ่งเป็นชื่อจริงของเธอ ในขณะนี้ได้ตีพิมพ์ผลงานแปลที่เป็นที่นิยม อาทิ เรื่อง สามชาติสามภพ ป่าท้อสิบหลี่, ม่านม่านชิงหลัว และผลงานที่หลินโหม่ว เขียนเอง ในนามปากกา “ซีเรีย” เรื่อง ศักจอมขมังเวทย์ (๔ เล่มจบ)

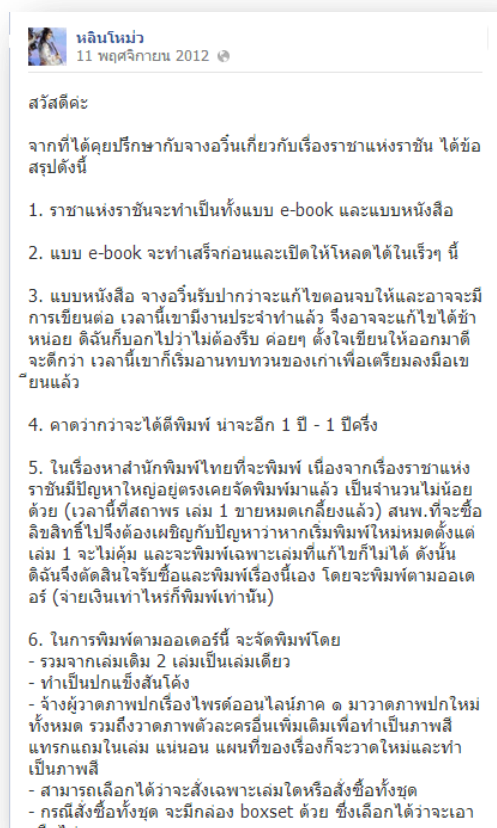
ความสามารถของหลินโหม่ว ถือได้ว่าได้รับการยอมรับในระดับบรรณาธิการและนักแปลนิยายจีนร่วมสมัยว่าเป็นบุคคลที่มีความสามารถ อาทิ คุณฝน สำนักพิมพ์แจ่มใสได้กล่าวถึงเธอว่า

“...เรามีความรู้ เป็นคนที่เก่งภาษาจีนมาก ชอบอ่านนิยายมาก ก็จะเป็นบุคคลที่ช่วยทำให้วงการแปลมีลีลันมาก ๆ เพราะว่าเขาจะทำเอง ส่วนใหญ่เมื่อก่อนทางสถาพรกับทางฟิสิกส์ แต่งานไหนเป็นงานระดับที่เขาอยากทำเองจริง ๆ เขาก็จะพิมพ์เองเป็นหนังสือทำมือ พิมพ์เอง รับ order ก่อนเลย มี pre order แล้วก็พิมพ์ตาม demand ซึ่งประสบความสำเร็จมาก ๆ”

นอกจากนั้น จากการติดตามผลงานของหลินโหม่วในหน้าออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ หรือทางหน้า facebook fan page ของเธอจะพบความเคลื่อนไหวและข่าวคราวเกี่ยวกับการดำเนินการจัดพิมพ์วรรณกรรม

⁵ การจำหน่ายในรูปแบบ Pre order คือ การที่ผู้ผลิตแจ้งแก่ผู้อ่านว่าจะมีการดำเนินการจัดทำนิยายเรื่องหนึ่ง ๆ ขึ้น เพื่อให้ผู้ที่สนใจแจ้งความจำนงค์ในการสั่งจองเข้ามา พร้อมทั้งชำระเงิน เพื่อให้ผู้ผลิตจะสามารถทราบจำนวนความต้องการ ในที่นี้ มักจะเป็นการผลิตตามจำนวนผู้ที่สั่งจองล่วงหน้าเท่านั้น ซึ่งระยะเวลาในการรอผลิตนั้น ก็มีสั้นยาวแตกต่างกันไป อาจจะเป็นเดือน หรือบางเรื่องอาจจะรวมเวลาที่แจ้งเป็นปี แล้วแต่การประกาศช่วงเวลาดำเนินการ โดยอาจจะมีการประกาศแจ้งล่วงหน้า แต่ยังไม่รับชำระเงินก็ได้.

จีนเรื่องใหม่ ๆ อยู่เสมอ รวมทั้งแสดงให้เห็นศักยภาพของเธอในการติดต่อสื่อสารกับนักเขียนโดยตรง ในการติดต่อประสานงานเพื่อขอต้นฉบับมาแปล และจัดพิมพ์

ตัวอย่างข่าวประกาศใน facebook ของหลินโน้ว

ซึ่งประชาสัมพันธ์ในการติดต่อกับจางอวีน ผู้เขียน

เรื่อง “ราชะแห่งราชัน” ซึ่งครั้งหนึ่งเธอเคยแปล

ให้กับสำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์ กับความคืบหน้าในการ

นำมาตีพิมพ์ใหม่ เป็นฉบับใหม่ที่มีการปรับปรุงตอน

จบ

ปรากฏการณ์ของ หลินโหม่ว รวมทั้งทัศนะของกองบรรณาธิการต่อหลินโหม่ว ผู้ศึกษาเห็นว่ามีความ น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการที่นักแปล ซึ่งเปรียบเสมือนสะพานเชื่อมผู้เขียนกับผู้อ่าน โดยการแปลภาษา หนึ่งสู่ภาษาหนึ่ง สามารถทำหน้าที่เพิ่มเติมในเรื่องการติดต่อสื่อสารระหว่างนักเขียนและผู้อ่านโดยตรงร่วมด้วย ทำให้การส่งสารและความคิดเห็นจากผู้อ่านถึงผู้เขียนเกิดขึ้นอย่างง่ายดาย ไม่เป็นเพียงเป็นการสร้างสีสันให้ วงการวรรณกรรมจีนร่วมสมัยอย่างที่คุณฝน แห่งสำนักพิมพ์แจ่มใสกล่าวเท่านั้น แต่ยังเป็นการเชื่อมโลกในการ ติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เขียนในภาษาและวัฒนธรรมหนึ่ง กับผู้อ่านในอีกภาษาและวัฒนธรรมหนึ่งอีกด้วย

การพบปะนักเขียน / นักแปลในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

กิจกรรมการได้มีโอกาสพบปะนักเขียนอย่างใกล้ชิดสำหรับวรรณกรรมจีนร่วมสมัย ไม่ว่าทั้งกลุ่มนิยาย หรือการ์ตูน ล้วนแล้วแต่เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นได้ยาก เนื่องจากนักเขียนเหล่านั้นไม่ได้มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศ ไทย

จากการสัมภาษณ์สำนักพิมพ์ (ช่วงราวต้นปี พ.ศ. ๒๕๕๕) พบว่า สำนักพิมพ์ให้ความสนใจในกิจกรรม ส่งเสริมการขายวรรณกรรมจีนร่วมสมัยเหล่านี้ โดยมีกิจกรรมส่งเสริมการขายตามแต่นโยบายของสำนักพิมพ์ เช่น ทางสำนักพิมพ์บุรพัฒน์ ในอดีตจะมีการบูธ ทำ event ส่งเสริมการขาย หรือการออกงานตามเป้าหมายใน ห้างสรรพสินค้าอยู่บ้าง แต่ในปัจจุบันจะให้ความสำคัญกับการขายในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติซึ่งมีโอกาส พบผู้อ่านโดยตรงมากที่สุด ส่วนการปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่าน สำนักพิมพ์ก็ใช้ช่องทาง facebook เว็บไซต์ (website) หรือ เว็บบอร์ด (web board) ในการแลกเปลี่ยนสนทนา

ส่วนสำนักพิมพ์แจ่มใสนั้น กิจกรรมส่งเสริมการขายวรรณกรรมจีนนั้น จะจัดในช่วงเวลางานสัปดาห์ หนังสือแห่งชาติ โดยจะจัดเป็นกิจกรรมในลักษณะพบปะนักแปล ร่วมกับการเล่นเกมร่วมสนุกเพื่อชิงของรางวัล พิเศษจากหนังสือ ซึ่งถือเป็นกิจกรรมประจำซึ่งจะจัดขึ้นเมื่อมีงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติทุกครั้ง ซึ่งคุณฝน สำนักพิมพ์แจ่มใสให้ความคิดเห็นว่า ผู้อ่านนั้น นอกจากจะติดตามอ่านนิยายเพราะผู้เขียนแล้ว ยังติดตาม เพราะผู้แปลอีกด้วย

“meeting ก็คือจะให้นักแปล อ่านแล้วนักแปลแปลได้โดนจังเลย ชอบนักแปลคนนี้ อะไรแบบนี้ ก็จะมาพบปะกันกับกลุ่มคนที่อ่านหนังสือแนวนี้เหมือนกัน” (คุณฝน ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕)

จนกระทั่งเมื่องานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๕๖ ที่ผ่านมา ทางสำนักพิมพ์แจ่มใส ได้สร้างความปรากฏการณ์ที่ตื่นเต้นให้กับแฟนวรรณกรรมจีน “มากกว่ารัก” ด้วยการเชิญนักเขียนที่มีผลงาน

ติดอันดับขายดี นามปากกา “เตี้ยชิน” ราชนิยายรักจากใต้หวัน มาร่วมพบปะผู้อ่านในช่วงงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

บรรยากาศการพบปะนักเขียนครั้งแรกของผู้อ่านนิยายกลุ่มมากกว่ารักในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

(ภาพจาก facebook fan page มากกว่ารัก)

ปริมาณผู้อ่านที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมพบปะ (meeting) ในครั้งนี้ก็ถือว่ามากกว่าการทำกิจกรรมพบปะครั้งที่ผ่าน ๆ ซึ่งเป็นเพียงกิจกรรมพบปะนักแปล อย่างล้นหลาม และสามารถเชิญนักเขียนจากต่างประเทศ ซึ่งต้องมีต้นทุนในการจัดกิจกรรมสูง มาร่วมกิจกรรมส่งเสริมการขายในครั้งนี้ ถือได้ว่าเป็นตัวชี้วัดที่ชัดเจนในเรื่องความเติบโตและความสำเร็จของวรรณกรรมร่วมสมัย ประเภทนิยาย กลุ่ม “มากกว่ารัก” ของสำนักพิมพ์แจ่มใสในสังคมไทยได้เป็นอย่างดี

คอสเพลย์ (Cosplay) จากวรรณกรรมจีนร่วมสมัย

ต่อประเด็นที่พบการแต่งคอสเพลย์นั้น ถือเป็นปรากฏการณ์ อย่างหนึ่งที่ชี้บ่งถึงความนิยมของตัวละครในการ์ตูนของผู้อ่าน ซึ่งการเกิดคอสเพลย์จากวรรณกรรมจีนร่วมสมัยนั้น ผู้ศึกษาสำรวจไม่พบความนิยมมากเท่าพื้นที่ของตัวละครจากการ์ตูนญี่ปุ่น ที่มักจะมีการแต่งกายตามตัวละครเอกของเรื่อง

ผู้ศึกษาพบเพียงคอสเพลย์ตัวละครตัวหนึ่งจากเรื่องเปาบุ้นจิ้น ซึ่งถูกนำมาเขียนเป็นการ์ตูนภายใต้ชื่อเรื่อง ดาวเทพพิทักษ์ธรรม Comic ๑๖ เล่มจบ ซึ่งจัดพิมพ์เป็นภาษาไทยโดยสำนักพิมพ์วิบูลย์กิจ ซึ่งความน่าสนใจก็คือ ตัวละครที่ถูกนำมาแต่งคอสเพลย์นั้น กลับไม่ใช่ตัวละครหลัก แต่เป็นตัวละครรองในเรื่อง คือ ไป

อึ้ง และไป้อ์หลัน (พี่สาวของไป้อ์อึ้ง) แต่เนื่องจากการ์ตูนเรื่องนี้วางจำหน่ายมาระยะเวลาหนึ่งแล้ว รวมทั้งปรากฏการณ์การแต่งคอสเพลย์ที่สำรวจพบ ก็เกิดขึ้นมาระยะหนึ่งแล้ว ซึ่งผู้ศึกษายังไม่สามารถระบุข้อมูลด้านอื่นรวมทั้งข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึกได้ ต่อประเด็นนี้จึงเป็นเพียงการสำรวจเพื่อให้เห็นปรากฏการณ์อีกด้านหนึ่งที่เกิดจากรรณกรรมจิ้นร่วมสมัยในสังคมเท่านั้น

ภาพปกจากหนังสือการ์ตูนเรื่อง ดาวเทพพิทักษ์ธรรม

(<http://www.comtoon.com/v3/bd/frmPCover.aspx?pb=&ID=vb000080&cchk=False&schk=False&p=1>)

และภาพตัวละครไป้อ์อึ้งจากเรื่องดังกล่าว

(<http://uc.exteenblog.com/zhaozilong/images/gyokudoh.jpg>)

การแต่งกายแบบตัวละครในการ์ตูนที่ชื่นชอบ หรือ Cosplay เป็นตัวละครไป้อ์อึ้ง และไป้อ์หลัน

จากเรื่อง ดาวเทพพิทักษ์ธรรม

(<http://insilence.exteen.com/20070116/world-cosplay-summit-2-comic-party-4>)

บทที่ ๕

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง วัฒนธรรมจีนในมุมมองและความหมายของผู้บริโภคชาวไทย กรณีศึกษา วรณกรรมจีนร่วมสมัยประเภทนิตยสารและการ์ตูน มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ๓ ข้อคือ

๑. ศึกษาความเป็นมาและสภาพการณ์ทางการตลาดของวรณกรรมจีนร่วมสมัยในตลาดประเทศไทย
๒. ศึกษาพฤติกรรมและเหตุผลของกลุ่มผู้บริโภคในการเลือกสินค้าวรณกรรมจีนร่วมสมัย
๓. ศึกษาอิทธิพลและสิ่งที่ผู้อ่านได้รับจากการบริโภควรณกรรมจีนร่วมสมัย ตลอดจนปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษา ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการเก็บข้อมูลรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการรวบรวมข้อมูลผ่านการสังเกตการณ์ และเก็บข้อมูลผ่านปรากฏการณ์เชิงประจักษ์ การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องทั้งในส่วนสำนักพิมพ์ผู้นำเข้าและจัดจำหน่าย และกลุ่มผู้อ่านตามเพื่อให้ได้ข้อมูลตามคำถามของการวิจัยที่วางไว้ตามวัตถุประสงค์

เนื่องจากการวิจัยชิ้นนี้ให้ความสนใจที่จะทำความเข้าใจการรับรู้และการให้ความหมายวัฒนธรรมจีนในความหมายของผู้บริโภคชาวไทย โดยใช้แนวทางการศึกษาวัฒนธรรมแบบ “การบรรยายที่ละเอียดและลุ่มลึก” ของเกียร์ซ ที่มองว่าการวิเคราะห์วัฒนธรรม เป็นการค้นหาและแปลความหมาย การที่เราจะรู้จักและเข้าใจวัฒนธรรมได้นั้น ก็ด้วยการตีความ แปลหรือดึงเอาความหมายที่ซ่อนอยู่ในสัญลักษณ์ที่คนสร้างออกมาเพื่อที่จะใช้ในการสื่อสาร สร้างความรู้ความเข้าใจ (อคิน ๒๕๕๑: ๑๕, ๗๔ - ๗๖) เป็นแนวทางในการทำความเข้าใจการรับรู้และการให้ความหมายวัฒนธรรมจีนผ่านการบริโภคงานวรณกรรมจีนร่วมสมัย จึงกำหนดแนวทางสำคัญในการศึกษาที่ใช้ทั้งการสังเกตการณ์ และเข้าร่วมปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เป็นแนวทางในการหาความรู้และเก็บข้อมูล

และการศึกษาวิจัยชิ้นนี้ให้ความสนใจกับกรณีศึกษาวรณกรรมจีนร่วมสมัย ซึ่งถือว่าเป็นวรรณกรรมที่ผลิตขึ้นในสังคมต่างวัฒนธรรม และเป็นเรื่องราวของสังคมอื่น นำเสนอด้วยภาษาอื่น ข้อสังเกตจากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของวรรณกรรมกับสังคม ทำให้ผู้ศึกษาได้พิจารณาว่าการจะทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลได้อย่างรอบด้านนั้น จะขาดไม่ได้เลยที่จะต้องพิจารณาหาข้อมูลจากคนกลาง หรือสื่อกลางสำคัญในการเผยแพร่วรรณกรรมต่างวัฒนธรรมนี้ในสังคมไทย

วัตถุประสงค์ ข้อ ๑ เพื่อศึกษาความเป็นมาและสภาพการณ์ทางการตลาดของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในตลาดประเทศไทย

ผู้ศึกษาจึงได้ทำการสำรวจข้อมูลเอกสารและตลาดวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในปัจจุบัน เกี่ยวกับทิศทางและแนวโน้มตลาดของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในตลาดประเทศไทยนั้น จากการทบทวนงานศึกษาเกี่ยวกับวรรณกรรมและภาพยนตร์จีนในสังคมไทย พบว่า วรรณกรรมจีนถือได้ว่าเป็นวรรณกรรมที่ไม่ได้ห่างไกลจากความคุ้นเคย เรียกว่าการแปลวรรณกรรมจีนในสังคมไทย มีมาตั้งแต่ในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ที่มีวรรณกรรมแปลเรื่องสามก๊กเผยแพร่ในสังคม แต่ภาพตัวแทนของวรรณกรรมจีนที่คุ้นเคยในสายตาผู้อ่านชาวไทยนั้นมักจะเป็นวรรณกรรมประเภทกำลังภายใน

แต่ในปัจจุบัน จากการเติบโตขึ้นของตลาดหนังสือ สำนักพิมพ์และผู้อ่านมีความแตกต่างหลากหลายมากยิ่งขึ้น ส่งผลต่อความแตกต่างหลากหลายของตลาดวรรณกรรมจีนเช่นเดียวกัน ทำให้ตลาดวรรณกรรมจีนในสังคมไทยมีความหลากหลายและน่าสนใจมากขึ้น ทั้งในเชิงความหลากหลายของวรรณกรรมที่นำเข้ามาที่มีเนื้อหา และการดำเนินเรื่องราวที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ไปกว่าเพียงเป็น “วรรณกรรมกำลังภายใน” ที่เรารู้จัก

จากการศึกษาพบว่า วรรณกรรมจีนร่วมสมัย ที่มีใช้แนวกำลังภายในนั้น เดินทางเข้าสู่ตลาดวรรณกรรมเมืองไทย ในฐานะทางเลือกที่ทางสำนักพิมพ์มองว่า เป็นตลาดที่มีการแข่งขันน้อย เมื่อเทียบกับการ์ตูนญี่ปุ่น หรือกระแสของเกาหลีที่เริ่มเติบโตมากขึ้น แม้ว่าวรรณกรรมจีนจะมีได้เป็นแนวที่ตลาดคุ้นเคย แต่วรรณกรรมจีนมีความโดดเด่นในตัวเองที่ทั้งสำนักพิมพ์และผู้อ่านสะท้อนได้ตรงกันคือ วรรณกรรมจีนมีความโดดเด่นที่ปรากฏอยู่ในทุกพื้นที่ของหน้ากระดาษ จนกลายเป็น “อัตลักษณ์” สำคัญของวรรณกรรมจีนกลายเป็นเสน่ห์ เป็นตัวตนของวัฒนธรรมจีนที่ผู้อ่านสามารถรับทราบได้โดยปริยาย (ในประเด็นนี้อ่านสรุปได้ในหัวข้อต่อไปที่จะกล่าวเกี่ยวกับเหตุผลและการเลือกของผู้บริโภค)

ตลาดวรรณกรรมจีนร่วมสมัยเรียกได้ว่า ได้รับความสนใจจากผู้ผลิตและจัดพิมพ์อย่างหลากหลายสินค้าประเภทวรรณกรรมจีนจึงปรากฏตัวขึ้นทั้งในฐานะสินค้าทั้งของสำนักพิมพ์ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ไปจนถึงนักแปลอิสระที่จัดแปลและตีพิมพ์จัดจำหน่ายในระบบสมาชิกแบบ pre-order แต่สำนักพิมพ์ที่นำเอาวรรณกรรมจีนร่วมสมัยมาตีพิมพ์จนกลายเป็นที่รู้จักในตลาดในปัจจุบันคือ สำนักพิมพ์แจ่มใส และสำนักพิมพ์บุรพพัฒน์ เพราะการตีพิมพ์วรรณกรรมจีนอย่างต่อเนื่อง และผลงานที่มาตีพิมพ์นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นผลงานจากนักเขียนยอดนิยม หรือได้รับลิขสิทธิ์วรรณกรรมที่เป็นนิยมในประเทศต้นกำเนิดมา

ตีพิมพ์ ส่วนสำนักพิมพ์อื่น ๆ ในตลาด แม้ว่าจะมีการคัดสรรวรรณกรรมจีนมาแปลและจัดพิมพ์ แต่ไม่ได้ถือเอา
กลุ่มวรรณกรรมประเภทนี้เป็นสินค้าตัวหลัก⁶

ผลจากการสัมภาษณ์ตัวแทนสำนักพิมพ์ทั้งสองแห่งที่ถือเป็นเจ้าของตลาดวรรณกรรมจีนร่วมสมัย ต่าง
สะท้อนตรงกันว่า ตลาดวรรณกรรมจีนมีโอกาสดีโตและขยายตัวได้อย่างหลากหลายในสังคมไทย ทั้งจาก
เหตุผลเรื่องแหล่งผลิตที่วรรณกรรมจีนร่วมสมัยประเทศที่ผลิตใหญ่ทั้งฮ่องกง ไต้หวัน และจีนแผ่นดินใหญ่เอง ก็
เริ่มเติบโตขึ้น ความหลากหลายของวรรณกรรมที่ผลิตของออกมีส่วนช่วยให้เกิดสีสันที่หลากหลายของโลก
วรรณกรรมจีน นอกจากนั้น “ความเป็นจีน” หรือวัฒนธรรมจีน ซึ่งเป็นส่วนผสมสำคัญในการสร้างวรรณกรรม
นั้นมีความยิ่งใหญ่ ส่งผลให้นักเขียนสามารถหยิบเอามาเป็นส่วนผสมและวัตถุดิบในการจินตนาการและ
สร้างสรรค์ได้อย่างไม่รู้จักจบ และเหตุผลประการสำคัญที่ทางสำนักพิมพ์สะท้อนข้อมูล และมีความสอดคล้องกับ
การทบทวนวรรณกรรมคือ ความคุ้นเคยและสนิทสนมกับวัฒนธรรมจีนของผู้บริโภคชาวไทยซึ่งมีอยู่มาก ช่วย
ให้วรรณกรรมจีนที่นำเข้ามาไม่ว่าจะใหม่จะเก่า จะร่วมสมัยหรือแม้กระทั่งเป็นเรื่องที่เคยผลิตออกมาแล้ว ยัง
สามารถผลิตซ้ำ หรือทำซ้ำจากผู้เขียนคนใหม่แล้ว หรือใช้พล็อต เรื่องราวหรือช่วงเวลาในประวัติศาสตร์ที่
ซ้ำซ้อนกันแต่นำมาตีความใหม่ ก็ยังสามารถขายได้ กลายเป็นจุดแข็งของวรรณกรรมร่วมสมัยจีนที่มีเหนือ
วรรณกรรมที่มาจากวัฒนธรรมอื่น ๆ

**วัตถุประสงค์ข้อที่ ๒ เพื่อศึกษาพฤติกรรมและเหตุผลของกลุ่มผู้บริโภคในการเลือกสินค้า
วรรณกรรมจีนร่วมสมัย** พบว่า พฤติกรรม มุมมอง และปรากฏการณ์ของผู้บริโภคที่มีต่อ / จากวรรณกรรมจีน
ร่วมสมัยมีความน่าสนใจอย่างยิ่ง จากการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้อ่าน ช่วยสะท้อนมุมมอง
ทัศนะและความเห็นบางประการที่มีต่อสิ่งที่ได้รับจากการบริโภควรรณกรรมจีนร่วมสมัยได้อย่างน่าสนใจ
สะท้อนว่า ค่าทางด้านผลของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยที่มีต่อผู้อ่านจากการศึกษาครั้งนี้ มีคุณค่าสอดคล้องกับ
แนวคิดค่าทางด้านผลของวรรณกรรมที่มีต่อผู้อ่านทั้งสองประการ (อิงอร สุพันธุ์วิช ๒๕๕๔: ๑๓๕ - ๑๓๗)
คือ

๑) ผลทางด้านความเพลิดเพลินทางอารมณ์ ซึ่งอาจจะพิจารณาจากปริมาณความเพลิดเพลิน อารมณ์
คล้อยตาม ความตื่นเต้น ความน่าสนใจที่เกิดกับผู้อ่าน เห็นได้จากปรากฏการณ์ที่ผู้อ่านวรรณกรรมประเภทนี้มี
การติดตามอย่างต่อเนื่อง จนตลาดของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในไทยนั้นมีความเติบโตขึ้น จนมีความสามารถ
ในการเชื่อมโยงและสามารถลงทุนในการเชิญผู้เขียนซึ่งอยู่ต่างประเทศให้มาพบปะผู้อ่านชาวไทยได้ หรือ

⁶ รายละเอียดของแต่ละสำนักพิมพ์ โปรดดูในบทที่ ๔ หัวข้อ “ภาพรวมตลาดวรรณกรรมจีนในสังคมไทย”.

ปรากฏการณ์การเติบโตของผู้แปลอิสระที่สามารถซื้อลิขสิทธิ์วรรณกรรมมาดำเนินการแปลโดยมิต้องผ่านระบบสำนักพิมพ์ ล้วนแล้วแต่เป็นข้อพิสูจน์ถึงความสนใจและความเหนียวแน่นของกลุ่มผู้อ่านวรรณกรรมจีนในสังคมไทยได้เป็นอย่างดี

๒) ผลทางด้านสติปัญญา หรือความคิดอ่าน เนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อจิตใจและสังคม เป็นประเด็นที่ผู้อ่านในกลุ่มตัวอย่างสะท้อนให้เห็นเรื่องราวของ “สาระ” ที่ได้จากการอ่านวรรณกรรม ที่นอกเหนือจากความเพลิดเพลิน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความรู้เกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมของจีน หรือแนวคิดต่าง ๆ ในชีวิตของตัวละครที่สะท้อนการดำเนินชีวิตตามหลักคิดแบบขงจื้อ เป็นต้น เรียกได้ว่าผู้อ่านวรรณกรรมจีนร่วมสมัยนั้นสะท้อนถึงสิ่งที่เรียกว่า “ประโยชน์” จากวรรณกรรมที่เสพได้อย่างมีความภาคภูมิใจ

วัตถุประสงค์ข้อ ๓ เพื่อศึกษาอิทธิพลและสิ่งที่ผู้อ่านได้รับจากการบริโภควรรณกรรมจีนร่วมสมัย ตลอดจนปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้มีการสรุปและวิเคราะห์ประเด็นอิทธิพลและสิ่งที่ผู้อ่านได้รับออกเป็นประเด็นย่อย ดังนี้

ความดึงดูดของวัฒนธรรม “จีน” ต่อผู้อ่าน

ผู้อ่านส่วนใหญ่ทราบว่า งานวรรณกรรมร่วมสมัยจำนวนมากไม่ได้ถูกผลิตขึ้นในจีนแผ่นดินใหญ่ หรือประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และน่าจะผลิตในประเทศไต้หวัน หรือฮ่องกง แต่ก็ไม่ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับแหล่งผลิตมากนัก โดยมีการให้คำอธิบายถึงข้อจำกัดทางการแสดงออกในสังคมของจีนแผ่นดินใหญ่ และให้ทัศนะที่มองเห็นถึงความเสรีในการแสดงออกที่มีมากกว่าในพื้นที่ประเทศไต้หวัน หรือฮ่องกง

ยกเว้น ปี ซึ่งให้เหตุผลที่มองว่าวรรณกรรมร่วมสมัยเหล่านี้ผลิตขึ้นในจีนแผ่นดินใหญ่ ด้วยเหตุผลว่า

“...ไม่น่าจะเป็นจากในฮ่องกง เพราะเหมือนฮ่องกงเคยตกเป็นเมืองขึ้นของ

อังกฤษ คิดน่าจะถูกละทิ้งไปแล้วบ้าง แต่เท่าที่ดูใน “มากกว่ารัก” เป็นความ

เข้มข้นของวัฒนธรรมจีน เป็นคนที่ conservative...”

แสดงให้เห็นว่า โดยส่วนใหญ่แล้ว โดยการรับรู้ของผู้บริโภคที่มีต่อขอบเขตของพื้นที่ความเป็น “จีน” มีความกว้างและเห็นถึงความหลากหลายของวัฒนธรรมจีนที่อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ พอสมควร

ถ้าเปรียบวัฒนธรรมจีนด้วยพื้นที่ พื้นที่ของวัฒนธรรมจีน ก็จัดได้ว่ามีความกว้างขวางมากที่สุด ทำให้มีประเด็นที่น่าสนใจและดึงดูดให้ผู้ที่สนใจเข้ามาเรียนรู้ได้ราวกับเป็นพื้นที่ที่ไร้ขอบเขต รวมทั้งมีประเด็นที่หลากหลายและน่าสนใจมากกว่าพื้นที่ของวัฒนธรรมอื่น

ผู้อ่านนิยายร่วมสมัยกลุ่มงานมากกว่ารัก มีความคิดเห็นที่แสดงความชื่นชอบและชื่นชมการได้รับรู้ และได้เรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่างเหล่านี้จากนิยาย ทั้งในนวนิยายโดยตรง และเชิงอรรถที่ผู้แปล และทางสำนักพิมพ์จะใส่ไว้เพื่อขยายความสร้างอรรถรสในการทำความเข้าใจ ซึ่งมองว่านอกจากเป็นการเพิ่มพูนความรู้แล้ว ยังได้เรียนรู้เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านนิยายให้มีความสุขเพิ่มขึ้นอีกด้วย ส่วนหนึ่งของบทสัมภาษณ์ที่ได้จาก แดง ดุจะสะท้อนประเด็นนี้ได้ดี

“(ได้เรียนรู้) ...วัฒนธรรม เทศกาลนู่นนี่นั่นของเขาเข้ามาที่มีเทศกาลที่มันเป็นฉากในเรื่อง เป็นตัวละคร ตำนานเล่าขานที่เขาเอามาใช้กัน ตำนานที่เขาเอามาใส่ในนิยาย...เราอาจจะเจอประเพณีมืดเท่าที่เราว่าตัวละครในเรื่อง ถ้าแปลเขาก็จะสอหดมากกว่า ประเพณีมืดเท่าเป็นอย่างไรนะ มันคืออะไร มันปรากฏในไหน หรือเขาพูดถึงกวีบทนี้ อาจจะต้องมีเชิงอรรถไว้ข้างล่างว่า กวีบทนี้เขียนขึ้นโดยใคร มาปรากฏในยุคไหน หรืออาจจะมีประวัติศาสตร์สอหดแทรกบ้าง เสื้อผ้าการแต่งกาย มันทำให้เรามองเห็นว่าเป็นยุคนี้ เขาจะใส่ร่องเท้าแบบนี้ แต่งชุดแบบนี้ ไว้ผมทรงนี้ เราก็จะเทียบประวัติศาสตร์ว่าประมาณนี้โอเค มันก็ภาพออกจากที่เราเคยเจอมา หรือภาษาที่เราใช้ เจอบ่อย ๆ เลย กินน้ำส้ม คำว่ากินน้ำส้มบ้านเรากินให้ตายก็ไม่รู้ว่าคืออะไร แต่ในหนังสือเขาจะอธิบายว่าหมายถึงผู้หญิงที่รู้สึกหรือผู้ชายก็ได้ มันเป็นเรื่องหึงหวง เขาจะใช้สำนวนที่บอกว่า ผู้หญิงคนนี้กินน้ำส้ม ก็คือเขามีความรู้สึกหึงหวง คำพังเพยอะไรสอหดแทรกให้เราได้เรียนรู้ คนจีนเขาใช้สำนวนกันแบบนี้ ในกรณีที่บอกว่าผู้หญิงสักคนหนึ่งกำลังหึงอยู่ เป็นคำพูดที่ตัวละครเขากัน”

ถ้าเปรียบวัฒนธรรมจีนด้วยพื้นที่ พื้นที่ของวัฒนธรรมจีน ก็จัดได้ว่ามีความกว้างขวางมากที่สุด ในช่วงเวลาแต่ละช่วงของประวัติศาสตร์ ยังประกอบด้วยเรื่องราวของวัฒนธรรมที่แตกต่างกันออกไป จึงมีประเด็นที่หลากหลายและน่าสนใจมากกว่าพื้นที่ของวัฒนธรรมอื่น

ทำให้มีประเด็นที่น่าสนใจและดึงดูดให้ผู้ที่สนใจเข้ามาเรียนรู้ได้ราวกับเป็นพื้นที่ที่ไร้ขอบเขต และวัฒนธรรมจีนที่ปรากฏในพื้นที่นิยายร่วมสมัย ยังมีพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้ผู้เขียนนำมาตีความ แต่งแต้ม เสริมแต่งเพิ่มเติมได้ตามแต่จินตนาการ ยิ่งช่วยให้พื้นที่ของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยมีสีสันมากในการดึงดูดผู้สนใจ

โลกทัศน์ และวัฒนธรรมความเป็น “จีน” ที่ได้เรียนรู้

แม้จะศึกษาวรรณกรรมจีนร่วมสมัย แต่อย่างไรก็ตาม วัฒนธรรมความเป็นจีนได้หยั่งรากลึกและทำงานอยู่ในสังคมและตัวตนของผู้ที่อยู่ในวัฒนธรรมนั้น แม้วานิยายหรือวรรณกรรมจะถูกผลิตขึ้นที่ใด แต่ความเป็นจีนนั้น ซึมซับและสะท้อนออกมาได้เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะหลักคิดตามหลักขงจื้อ ในประเด็นเรื่องครอบครัว และคุณธรรม ต่อประเด็นนี้ ผู้ศึกษาจึงขอนำเอาข้อคิดเห็นที่คุณเก่ง สำนักพิมพ์บุรพัฒน์กล่าว คือ

“คนจีนจะชัดเจนมากเรื่องพ่อแม่ ครอบครัว...คุณธรรม ความแค้น บุญคุณต้องทดแทนความแค้นต้องชำระ คอนเซ็ปต์แบบนี้คือการตุนแทบจะทุกเล่มเลย ต่อให้เป็นแนวไหนก็จะเป็นอย่างนี้...เป็นวัฒนธรรมที่ฝังรากลึกจนกระทั่งไม่ว่าจะถ่ายทอดออกมาอย่างไร ทั้งนิยายทั้งการ์ตูนมันก็ต้องออกมาอย่างนั้น ...โอเดียนี่ทั้งหมดก็เป็นความคิดแบบคนจีน...เหมือนเป็นคำสอน เป็นรากเหง้าของเขาที่อยู่อย่างนั้นแล้วเอามาถ่ายทอด” (คุณเก่ง นัทธา กมลรัตนกุล)

สะท้อนให้เห็นว่า ความเป็นจีน อันเป็นอัตลักษณ์ เป็นตัวตนทางวัฒนธรรม สอดแทรกอยู่อย่างชัดเจนในเนื้อหาของวรรณกรรม ซึ่งผู้อ่านสามารถรับรู้ได้อย่างชัดเจน

เชิงอรรถวัฒนธรรม - ความรู้จากวรรณกรรมจีนต่อผู้อ่านชาวไทย

ความสามารถในการรับรู้ต่อความลึกซึ้งของสิ่งที่ปรากฏในวรรณกรรมร่วมสมัย ไม่ว่าจะเป็นเกร็ดประวัติศาสตร์ ความหมายของภาษา นัยของการเปรียบเทียบ ความเข้าใจต่อประเพณีวัฒนธรรม พิธีกรรม และความเชื่อ ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ผู้อ่านทุกคนสะท้อนได้ตรงกัน แสดงให้เห็นว่า วรรณกรรมนั้นมีสามารถในการถ่ายทอดวัฒนธรรมได้จริง แต่ผู้อ่านจะรับรู้ได้เพียงใด อาจจะขึ้นอยู่กับสื่อกลาง ซึ่งก็คือผู้แปล และสำนักพิมพ์ด้วย

ความต้องการให้ได้รรถรส ด้วยการพยายามสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้อ่าน ด้วยการใส่เชิงอรรถในการนิยายแปล กลายเป็นพื้นที่ที่ผู้อ่านได้ช่องทางในการสัมผัส เข้าถึงตัววรรณกรรมได้อย่างลึกซึ้งมากขึ้น เห็นได้จากการแสดงความคิดเห็นต่อความรู้ทางวัฒนธรรมที่ผู้อ่านได้รับจากเชิงอรรถ ซึ่งผู้อ่านไม่ได้มองว่าเป็นพื้นที่ส่วนเกิน แต่ถือเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ ถือว่าเป็นมุมมองที่น่าสนใจต่อการนำเสนอวรรณกรรมร่วมสมัยประการหนึ่ง

ในปัจจุบัน พื้นที่ของวรรณกรรมร่วมสมัยจีน ไม่ว่าจะประเพณีนิยมหรือการ์ตูนกลุ่มที่งานศึกษาชิ้นนี้ให้ความสนใจ ยังถือเป็นกลุ่มที่เป็นพื้นที่ทางเลือก เมื่อเทียบกับวรรณกรรมร่วมสมัยที่มาจากประเพณีปุ่นและเกาหลี่ รวมถึงวรรณกรรมจีนประเภตกำลังภายในเอง

แต่การศึกษาการเติบโตของวรรณกรรมกลุ่มนี้ และปรากฏการณ์ที่มีในสังคม ไม่ว่าจะเป็นการเติบโตของตลาด ที่ทำให้สามารถเชิญผู้แต่งเข้ามาพบปะผู้เขียน การเกิดนักแปลอิสระที่สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้เขียนได้โดยตรงและสามารถติดต่อของแปลผลงานออกมาได้เอง โดยไม่ต้องรอสำนักพิมพ์ รวมทั้งจัดทำในระบบ pre-order หรือการนำเอาตัวละครในวรรณกรรมมาแต่งคอสมเพลย์ ก็ช่วยเปิดและเติมเต็มมุมมองและการให้ความหมายของผู้บริโภคที่มีต่อวัฒนธรรมจีน ผ่านวรรณกรรมจีนร่วมสมัยประเพณีนิยมและการ์ตูนที่มีในสังคมไทย

โลกทัศน์ผ่านมุมมองตัวละครหญิง

แม้ข้อสรุปนี้อาจจะไม่สามารถใช้ได้กับวรรณกรรมจีนร่วมสมัยทุกเรื่อง แต่ว่าโลกผ่านสายตาผู้หญิงก็ถือเป็นแนวทางหลักในการใช้เล่าเรื่องวรรณกรรมจีนร่วมสมัยของนิยายกลุ่ม “มากกว่ารัก” ซึ่งเป็นประเพณีนิยมที่กลุ่มผู้อ่านที่ให้ข้อมูลสัมภาษณ์นิยมและติดตาม

โลกในการเล่าเรื่อง ผ่านสายตาของตัวละครหญิง ทำให้การบรรยายถึงเรื่องราว ความคิด ของตัวละครหญิงในเรื่องราว เป็นบทสะท้อนให้เห็นค่านิยม คุณค่า ความคิด ความเชื่อในสังคมวัฒนธรรมจีน ในอีกมุมมองหนึ่ง ซึ่งมักไม่ค่อยปรากฏในวรรณกรรมจีนประเภทอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวรรณกรรมประเภทกำลังภายใน ซึ่งโลกผ่านมุมมองผู้หญิงในที่นี้ อาจ会有ความหลากหลายแตกต่างในตัวละครซึ่งดำเนินตามเนื้อเรื่อง แต่ว่าผู้อ่านก็รับรู้ได้ถึงสิ่งที่สอดแทรกอยู่ อันเป็นค่านิยม หรือคุณค่าทางวัฒนธรรมจีนที่ปรากฏตัวได้อย่างน่าสนใจ อาทิ หน้าที่ของผู้หญิงต่อสังคม ที่สะท้อนผ่านตอนจบของตัวละคร เช่นการแต่งงาน ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ผู้หญิงต้องกระทำในฐานะลูกสาว เพื่อเป็นหน้าเป็นตาแก่พ่อแม่และวงศ์ตระกูล เป็นต้น ซึ่งโลกผ่านมุมมองผู้หญิงนี้สำหรับผู้ศึกษามองว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความใกล้ชิดเข้าถึงระหว่างผู้อ่านกับตัวละครที่โลดแล่นอยู่ในเรื่อง และสร้างความนิยมและความโดดเด่นให้แก่นิยายกลุ่ม “มากกว่ารัก” นี้

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง วัฒนธรรมจีนในมุมมองและความหมายของผู้บริโภคชาวไทย กรณีศึกษา วรรณกรรมจีนร่วมสมัยประเภทนิยายและการ์ตูน ได้ทำการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ๓ ข้อคือ

๑. ศึกษาความเป็นมาและสภาพการณ์ทางการตลาดของวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในตลาดประเทศไทย
๒. ศึกษาพฤติกรรมและเหตุผลของกลุ่มผู้บริโภคในการเลือกสินค้าวรรณกรรมจีนร่วมสมัย
๓. ศึกษาอิทธิพลและสิ่งที่ผู้อ่านได้รับจากการบริโภควรรณกรรมจีนร่วมสมัย ตลอดจนปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้อง

ทำให้เราพบว่า วรรณกรรมจีนกับสังคมไทยนั้น มิได้ถือเป็นสิ่งใหม่ เพราะว่าผู้บริโภคชาวไทยนั้นมีความคุ้นเคยกับวรรณกรรมจีนมานาน ด้วยการเผยแพร่วรรณกรรมจีนในสังคมไทยที่มีมาตั้งแต่สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ไปจนถึงวรรณกรรมประเภทกำลังภายใน ซึ่งนอกเหนือจากหนังสือแล้ว ยังมีการผลิตซ้ำผ่านสื่ออื่น ๆ เช่น ภาพยนตร์ เป็นต้น แต่วรรณกรรมจีนที่งานศึกษานี้ให้ความสนใจคือ วรรณกรรมจีนร่วมสมัยซึ่งเป็นวรรณกรรมจีนที่เข้ามาสู่สังคมได้ไม่นานนัก มีความหลากหลายทั้งในรูปแบบนิยาย และการ์ตูน แต่งวรรณกรรมจีนกลุ่มใหญ่ ๆ ที่เลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในงานศึกษาคือ กลุ่มนิยาย “มากกว่ารัก” ของสำนักพิมพ์แจ่มใส โดยเก็บข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์บรรณาธิการและผู้อ่าน และอีกกลุ่มหนึ่งคือการ์ตูน ซึ่งเลือกสัมภาษณ์ไปยังสำนักพิมพ์บุรพัฒน์ ซึ่งถือว่าเป็นส่วนแบ่งตลาดที่ใหญ่ที่สุดในตลาดการ์ตูนจีนในไทย

ความคุ้นเคยของคนไทยต่อวัฒนธรรมจีนนั้น ส่งผลให้วรรณกรรมจีนเข้าถึงผู้อ่านชาวไทยได้ง่าย แม้ว่าอยู่ในรูปแบบ การเล่าหรือเนื้อหาที่ไม่คุ้นเคย ทำให้สำนักพิมพ์ต่าง ๆ เล็งเห็นถึงช่องทางการนำเข้าวรรณกรรมต่างวัฒนธรรมเข้ามาสู่กระบวนการแปลและเผยแพร่ในสังคมไทยเพิ่ม จากที่มีเพียงวรรณกรรมประเภทกำลังภายใน พงศาวดาร หรือเน้นประวัติศาสตร์

วรรณกรรมกลุ่มการ์ตูนของสำนักพิมพ์บุรพัฒน์ มีความหลากหลายของเนื้อหาสินค้าน้อยกว่ามาก คือ การ์ตูนนั้นมีทั้งกลุ่มเรื่องเก่าเล่าใหม่ คือ เป็นวรรณกรรมที่คุ้นเคยแต่นำมาผลิตซ้ำ อาทิ เปาบุ้นจิ้น สามก๊ก หรืออุ้ยเหี้ยวป้อ เพียงแต่อาจจะมีการเสริมแต่งจินตนาการของผู้เขียนเข้าไปเพิ่มเติม จนอาจจะกลายเป็นแนวแฟนตาซี หรือมีการตีความใหม่ต่างจากเรื่องราวเดิม ๆ ที่เคยรับทราบ และกลุ่มวรรณกรรมที่แต่งขึ้นใหม่ ซึ่งตลาดวรรณกรรมประเภทการ์ตูนจีนในสังคมไทยนั้น ถือว่ามีคู่แข่งน้อย ทำให้ทางสำนักพิมพ์มองว่า การ์ตูนจีนนั้นเป็นตลาดทางเลือก แต่เป็นตลาดทางเลือกที่มีทุนจากความคุ้นเคยของผู้บริโภค ทำให้ตลาดแม้ไม่เติบโตอย่างก้าวกระโดด แต่ก็สามารถมีส่วนแบ่งจากตลาดการ์ตูนแปลอื่น ๆ ได้

วรรณกรรมจีนร่วมสมัยของสำนักพิมพ์แจ่มใส ซึ่งผู้อ่านเพศหญิงให้ความนิยมสูง ได้เติบโตขึ้นอย่างมาก สังเกตได้จากปรากฏการณ์ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติที่มีพัฒนาการกิจกรรมร่วมกับผู้อ่าน จากเป็น

เพียงพบปะนักแปล ทางสำนักพิมพ์สามารถลงทุนในการเชิญนักเขียนจากต่างประเทศมาพบปะผู้อ่านได้ ซึ่งชี้ให้เห็นถึงตลาดที่เติบโตขึ้น และมีแนวโน้มที่จะเติบโตขึ้นต่อไปเรื่อย ๆ เพราะนอกจากความพลัดพรากที่ผู้อ่านสะท้อนให้เห็นจากการบริโภควรรณกรรมกลุ่มนี้อย่างต่อเนื่องแล้ว ผู้อ่านยังมีความรู้สึกที่ดีต่อการได้รับความรู้จากการอ่านวรรณกรรมควบคู่ไปด้วย เรียกได้ว่าวรรณกรรมเป็นสินค้าที่ช่วยให้ผู้อ่านได้ทั้งบริโภควัฒนธรรมและความรู้ และสร้างความรู้สึกลงในแง่บวกในการบริโภคสินค้าประเภทนี้

นอกจากนั้นจากปรากฏการณ์เกี่ยวกับวงการวรรณกรรมจีนที่ได้นำมาแสดงในงานศึกษานี้ จะเห็นได้ว่าตลาดวรรณกรรมจีนร่วมสมัยแม้ว่าจะไม่ดุเหวือหวา แต่ก็เป็ตลาดที่มีลูกค้าที่จงรักภักดี คือ ให้ความสนใจและติดตามอย่างต่อเนื่อง การเกิดขึ้นของนักแปลอิสระที่สามารถยืนหยัดอยู่ได้และยังคงมีผลงานแปลอย่างต่อเนื่องถือเป็นรูปธรรมที่ยืนยันเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า แม้วรรณกรรมจีนร่วมสมัยนั้นจะเป็นสินค้าที่เข้ามาใหม่ในสังคมไทย แต่เนื่องจากสังคมไทยนั้นมิได้มองเห็นวัฒนธรรมจีนเป็นวัฒนธรรมที่แปลกแยก หรือเข้ามาใหม่ ทำให้สำนักพิมพ์ในฐานะคนกลางในการนำเข้าสินค้าประเภทนี้ เห็นช่องทาง และกับผู้อ่านเอง การรับสินค้ากลุ่มนี้เป็นไปได้โดยง่าย เพราะความคุ้นเคยและความน่าสนใจของประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมของจีนนั้น มีรายละเอียดที่สามารถผลิตซ้ำและยังคงมีเสน่ห์ดึงดูดผู้อ่านไม่เสื่อมคลาย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา ผู้ศึกษาพบว่า ตลาดวรรณกรรมจีนร่วมสมัยในกลุ่มผู้อ่านมีความเติบโตอย่างรวดเร็ว และมีแนวโน้มขยายขึ้นอีกในสังคม ปรากฏการณ์นี้มีความน่าสนใจและน่าจะศึกษาเพิ่มเติมต่อไป ซึ่งบางส่วนจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างได้สะท้อนมุมมองบางประการที่น่าจะนำเอาแนวคิดทางด้านสตรีนิยม หรือเพศสถานะศึกษามาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์คือ มุมมองของการเล่าวรรณกรรมผ่านตัวละครหญิง ซึ่งทำให้ผู้อ่านหญิงมีความรู้สึกร่วมได้ดี รวมถึงการผลิตซ้ำเกี่ยวกับโครงเรื่องและค่านิยมผ่านวรรณกรรม แม้ว่าจะเป็นวรรณกรรมร่วมสมัยและเป็นวรรณกรรมข้ามวัฒนธรรม แต่ว่าการรับรู้รับทราบเกี่ยวกับค่านิยมทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในเรื่องราวที่ผู้อ่านได้รับ เช่น ค่านิยมในการเลือกคู่ครอง และการแต่งงาน ก็มีความน่าสนใจที่น่าจะนำมาสร้างประเด็นเพื่อวิเคราะห์อย่างลึกซึ้งต่อไป